การศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย

The Chemicals Toxicology and Danger Research of Children Toys

ปีงบประมาณ 2551

(สนับสนุนงบประมาณโดยกรมควบคุมโรค)

โดย ดร. นลินี ศรีพวง และคณะ

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

การศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย

The Chemicals Toxicology and Danger Research of Children Toys

ปีงบประมาณ 2551

(สนับสนุนงบประมาณโดยกรมควบคุมโรค)

โดย ดร. นลินี ศรีพวง และคณะ

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

การศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย

The Chemicals Toxicology and Danger Research of Children Toys

ปีงบประมาณ 2551

(สนับสนุนงบประมาณโดยกรมควบคุมโรค)

คณะผู้วิจัยหลัก

ดร. นลินี ศรีพวง สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

นางมาลี พงษ์โสภณ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ผู้ร่วมการศึกษาวิจัยในพื้นที่

- นางสาวเพ็ญศรี อนันตกุลนธี สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
  นางสาวอารีพิศ พรหมรัตน์ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
  นางสาวสมปอง ยวงสอาด สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
  นายสาธิต นามวิชา สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
  นายคมกฤช เกิดจันทึก สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
- นักวิชาการและเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ แพร่ ขอนแก่น อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานีและสงขลา
- นักวิชาการและเจ้าหน้าที่จากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3, 6, 7, 10, 11 และ 12

คำนำ

ของเล่นมีความสำคัญสำหรับเด็กแม้ว่าจะมีมาตรการและกลไกทางกฎหมายกำกับดูแลการผลิตของเล่นสำหรับเด็ก แต่ก็มักพบปัญหาสุขภาพของเด็กจากการเล่นของเล่น จึงมีความตื่นตัวในระดับชาติและระดับนานาชาติเกี่ยวกับความปลอดภัยในของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก ในปี พ.ศ.2549 Intergovernmental Forum on Chemical Safety V (IFCS V) ได้ มีการประชุมด้านนโยบายและแผนความปลอดภัยด้านเคมีวัตถุ ณ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐฮังการี ในการประชุมดังกล่าวได้มีวาระหารือและจัดทำแนวทางด้านความปลอดภัยต่อสุขภาพบรรจุเรื่องพิษและอันตรายของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก ซึ่งประเทศไทยได้ร่วมในการประชุมหารือดังกล่าวและยอมรับแนวทางดังกล่าวมาประสานการดำเนินงานในประเทศไทยโดยบรรจุไว้ในแผนแม่บทความปลอดภัยด้านเคมีวัตถุแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2550-2554) และกรมควบคุมโรคได้ร่วมในการจัดทำแผนแม่บทความปลอดภัยฯดังกล่าวด้วย ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงได้จัดทำโครงการศึกษาวิจัยนี้เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแนวทางความร่วมมือระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้บริโภค ซึ่งได้แก่ ครู ผู้ปกครอง ในการป้องกัน ควบคุมโรคจากพิษและอันตรายในของเล่นเด็ก และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคจากพิษและอันตรายในของเล่นเด็กสำหรับเด็กอายุไม่เกิน 12 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และการรับรู้

คณะผู้วิจัย

กันยายน 2551

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ แพร่ ขอนแก่น อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานีและสงขลา สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3, 6, 7, 10, 11 และ 12 ที่ให้ความร่วมมือในการประสานกลุ่มเป้าหมาย ร่วมสำรวจข้อมูลกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ และร่วมประชุมระดมมองจัดทำแนวทางความร่วมมือในการป้องกัน ควบคุมโรคจากพิษและอันตรายในของเล่นเด็ก และขอขอบคุณ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) นักวิชาการจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม(สมอ.) กรมวิทยาศาสตร์บริการ ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก (โรงพยาบาลรามาธิบดี) ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกสมาคมอุตสาหกรรมของเล่นไทยที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยนี้

พร้อมกันนี้คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารกรมควบคุมโรค คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย กรมควบคุมโรค และสำนักจัดการความรู้ กรมควบคุมโรคที่สนับสนุนงบประมาณและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานเป็นอย่างดียิ่ง

คณะผู้วิจัย

กันยายน 2551

พิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย

นลินี ศรีพวง[1*], มาลี พงษ์โสภณ[1]

[1]สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพสำหรับเด็กในช่วงอายุแรกเกิดถึง 12 ปี โดยดำเนินการศึกษาในช่วงเดือนตุลาคม 2550 ถึงเดือนกันยายน 2551 ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย ได้แก่ กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ แพร่ ขอนแก่น อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานีและสงขลา ในกลุ่มผู้ผลิต กลุ่มผู้บริโภค กลุ่มผู้ขาย และกลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้วยการสำรวจข้อมูลในพื้นที่และสัมภาษณ์ วิเคราะห์ตัวอย่างของเล่นเด็กทางห้องปฏิบัติการ วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา สรุปผลการศึกษาแล้วนำเสนอในรูปร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 90 ของผู้ผลิตของเล่นเด็กไม่มีองค์ความรู้และไม่มีความตระหนักด้านการผลิตของเล่นเด็กที่ปลอดภัย ร้อยละ 90 ของตัวอย่างของเล่นเด็กมีระดับความดังของเสียงมากและมีสารเคมีหลายชนิดเจือปนอยู่ ร้อยละ 79.3 ของเด็กมีอาการผิดปกติของร่างกายภายหลังการเล่นของเล่น ร้อยละ 80 ของผู้บริโภคเลือกซื้อของเล่นเด็กตามรายได้ ทัศนคติและประเพณีท้องถิ่น ร้อยละ 90 ของทุกกลุ่มเป้าหมายขาดความรู้ในการเลือกซื้อ-ขายของเล่นที่ปลอดภัยและมาตรการความปลอดภัยและกลไกทางกฎหมาย ร้อยละ 70 ของสถานศึกษาขาดความตระหนักในการเลือกของเล่นสำหรับเด็ก

ด้วยเหตุนี้ จึงควรมีการให้ความรู้แก่ประชาชนทุกกลุ่มเกี่ยวกับของเล่นเด็กที่ปลอดภัยและเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดควรเป็นหน่วยงานหลักและร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค หน่วยงานด้านการศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และควรบรรจุมาตรการการเลือกซื้อของเล่นเด็กไว้ในระเบียบการจัดซื้อของเล่นเด็กในสถานศึกษาและสถานที่ที่จัดเตรียมให้เด็กเล่น

คำสำคัญ: สารเคมี พิษและอันตรายในของเล่นเด็ก ทัศนคติ ประเพณีท้องถิ่น มาตรการความปลอดภัย

The Chemicals Toxicology and Danger Research of Children Toys

Nalinee Sripaung[1*], Malee Pongsopon[1]

Bureau of Occupational and Environmental Diseases, Department of Disease Control,

Ministry of Public Health

ABSTRACT

This study was aimed to establish the policy recommendation for prevention and control of children diseases and danger at age not over than 12 years. The study was proceeded during October 2007 to September 2008 in 10 provinces: Bangkok, Kanchanaburi, Samuthprakarn, Chacheongsao, Chiangmai, Prae, Konkhan, Ubolratchathai, Suratthani, and Songkla. The four target groups (toys producers, consumers, salers, and related organizations) were focused. The walk through survey, in-depth interview, sampling children toys nearby school, and analyzing the chemicals contamination in children toys were carried out . Data were analyzed and interpreted by descriptive statistic and presented by percentage.

The results showed 90 percentage of producers had neither knowledge nor concerning with safety measures and legislation. The 90 percentage of children toys samples had high sound level and consisted of toxic chemicals. The 70 percentage of children toys in school easily dominated the accident. The 79.3 percentage of children had abnormal sign and symptom after playing the children toys. The 80 percentage of consumers chose children toys by income, attitude and local tradition. The 90 percentage of target group lacked of related knowledge. The 70 percentage of educational places also lacked of knowledge for sale and consume of safety toys and children age.

Thus, the knowledge of safety toys and children age should be provided to community. The provincial public health officers should be the node of the process by cooperating with prevention and control organizations, local educational organizations and the local administrative organizations. Besides, the measures for safety toys consumption should be integrated with formal buying at retail in the educational places and the playground.

Key Words: Chemicals, Toxicity and Danger in Children Toys, Attitude, Tradition, Safety Measures

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

"ของเล่นสำหรับเด็ก" หรือ "ของเด็กเล่น" ภาษาอังกฤษเรียกว่า " Children Toy" สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้นิยามความหมายของศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับของเด็กเล่นไว้ดังนี้

- "ของเล่นเด็ก" หมายถึง "ผลิตภัณฑ์ที่มีการออกแบบและทำให้เด็กเล่น"
- "เด็ก" หมายถึงผู้ที่มีอายุไม่เกิน 14 ปีบริบูรณ์
- วัสดุที่ใช้ผลิตของเล่น ได้แก่ ไม้ พลาสติก โลหะ ยาง
  สิ่งทอ กระดาษ พอร์ซเลน(กระเบื้องเคลือบ) แก้ว วัสดุยัดไส้ และดินปั้น

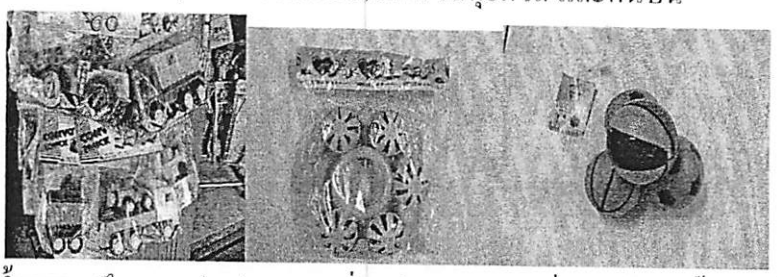

- ของเล่นในน้ำ หมายถึง ของเล่นประเภทเครื่องช่วยลอยตัว เครื่องช่วยว่ายน้ำ และอื่นๆที่ใช้เล่นในน้ำ
- สารเคลือบ หมายถึง สิ่งที่ใช้เคลือบของเล่น หรือชิ้นส่วนของของเล่น ได้แก่ สี วาร์นิช(น้ำมันสน) แลกเกอร์ โลหะ และอื่นๆ
- วัสดุขีดเขียน หมายถึง ส่วนของเครื่องขีดเขียนซึ่งเป็นของเล่นหรือชิ้นส่วนของของเล่นที่ทำให้ปรากฏเป็นตัวหนังสือ เลข เส้น หรือรูปต่างๆ เช่น ไส้ดินสอดำ ไส้ดินสอสี หรือปากกาลูกลื่น สีเทียน ชอล์ก
- สี หมายถึง สีน้ำมันและสีน้ำทุกชนิดที่เป็นของเล่น หรือชิ้นส่วนของของเล่น
- ดินปั้น หมายถึง ดินน้ำมัน และดินอื่นที่ใช้สำหรับปั้น

สารบัญ

หน้า

คำนำ

กิตติกรรมประกาศ

บทคัดย่อภาษาไทย

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

สารบัญ

บทนำ 1

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 4

ระเบียบวิธีการวิจัย 9

ผลการวิจัย 16

สรุปผลการวิจัย วิจารณ์และข้อเสนอแนะ 32

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- เอกสารรับรองการผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย กรมควบคุมโรค
- เอกสารแนะนำประชาชน
- ใบยินยอมด้วยความสมัครใจ
- สรุปย่อโครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย
- แบบสัมภาษณ์ต้นแบบ
- แผนผังการสำรวจข้อมูลในโครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย
- ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

บทที่ 1
บทนำ

ของเล่นมีความสำคัญสำหรับเด็กเพราะทำให้เด็กมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน ทำให้อารมณ์ดี มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างจินตนาการ ฝึกทักษะ พัฒนาสมองและอวัยวะส่วนต่างๆของร่างกาย ทำให้เด็กเรียนรู้การคว้าสิ่งของ กำสิ่งของ คลาน วิ่ง ทรงตัว ปีนป่าย กระโดด เอื้อมมือ ทำให้สามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของตัวเอง มีความคล่องแคล่วและปรับตัวได้ดี

ของเล่นที่ดีสำหรับเด็กนั้นควรเป็นสิ่งที่สามารถจับต้องได้ และให้ความเพลิดเพลินแก่เด็ก โดยมีความปลอดภัยจากการเล่น และเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก ดังนั้นการเลือกของเล่นสำหรับเด็กในวัยตั้งแต่แรกเกิดถึง 12 ปี นั้นมีวิธีเลือกที่แตกต่างกันตามวัยของเด็ก ซึ่งข้อมูลจากการศึกษาของสมาคมอุตสาหกรรมของเล่นไทยได้กล่าวถึงของเล่นที่เหมาะสมตามวัยของเด็กแรกเกิดถึง 12 ปี[1,2] ไว้ดังนี้

วัยแรกเกิดถึง 1 ปี เป็นวัยของการเริ่มเรียนรู้และเริ่มมีการพัฒนาการทักษะต่างๆ ดังนั้นของเล่นต้องกระตุ้นให้มีการพัฒนาการสัมผัสที่ดีขึ้นทั้งการมองเห็น การได้ยินเสียง และการสัมผัสด้วยมือ เช่นของเล่นที่มีรูปทรง ของเล่นเขย่ามือ หนังสือภาพที่มีความหนาทนทาน ตุ๊กตานุ่มๆที่สามารถเข้าปากได้ เป็นต้น

วัย 1-3 ปี เด็กในวัยนี้เริ่มมีการพัฒนาการของอวัยวะส่วนต่างๆมากขึ้น รวมทั้งทักษะของการใช้อวัยวะ เด็กวัยนี้จึงซุกซน ชอบเคลื่อนไหว ปีนป่าย ดังนั้นของเล่นต้องมีความซับซ้อนมากขึ้น เช่นของเล่นที่มีหลายๆชิ้นในชุดเดียวกัน หรือของเล่นที่เคลื่อนไหวได้ เช่น ลูกบอล ของเล่นเป่าลม รถล้อเล็กๆ ที่มาสูงจนเกินไป ของเล่นเลียนแบบที่สามารถหมุนรอบตัวเองได้ ชุดครัว ชุดเครื่องมือช่าง ชุดหมอจำลอง ของเล่นที่ลากจูงได้ รถนั่งสำหรับเข็นและลากจูง การเล่นในบ่อทรายด้วยอุปกรณ์และถังที่มีน้ำหนักเบาและทนทานต่อการดึงและกระแทก

วัย 3-5 ปี เด็กในวัยนี้นอกจากจะซุกซนชอบวิ่ง ปีนป่ายแล้วยังมีพฤติกรรมเลียนแบบผู้ใหญ่ จึงใช้จินตนาการกับของเล่นได้ดี ของเล่นจึงควรมีทั้งของเล่นสำหรับการปีนป่าย และของเล่นที่เป็นของจำลองจากชีวิตจริง เช่น รถยนต์จำลองต่างๆ ตุ๊กตาจำลองเหมือนคนที่มีเสื้อผ้าจำลอง ตุ๊กตาสัตว์จำลอง เช่น ตุ๊กตาหมี ตุ๊กตารูปสัตว์ต่างๆ ชุดละคร บ้านจำลอง โทรศัพท์ เป็นต้น นอกจากนี้เด็กในวัยนี้จะมีการพัฒนาทักษะความจำต่างๆอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเป็นช่วงที่มีการพัฒนาของสมองและระบบประสาทที่ดี ของเล่นจึงควรมีเกมแบบง่ายๆที่เริ่มมีตัวเลขไม่ซับซ้อน และของเล่นช่วยเสริมฝึกวิธีคิด เช่น เกมต่อภาพ เกมภาพปริศนา ภาพระบายสี อุปกรณ์ศิลปะเพื่อการฝึกการปั้นรูปต่างๆ เช่น ดินน้ำมัน เป็นต้น

วัย 6-9 ปี เด็กในวัยนี้เป็นวัยเรียนเบื้องต้น จะมีความคิดเป็นของตัวเองสูงขึ้น เริ่มเข้าสังคมมากขึ้น อยากรู้อยากเห็นเรื่องรอบตัว ของเล่นจึงควรมีลักษณะส่งเสริมความคิด อารมณ์และทักษะต่างๆ เช่น อุปกรณ์ทดลองทางวิทยาศาสตร์ เกทปริศนา หมากรุก หมากฮอส เกมภาพต่อจิ๊กซอร์ อุปกรณ์ศิลปะ สีเทียน สีน้ำ ดินน้ำมัน เป็นต้น

วัย 9-12 ปี เด็กในวัยนี้เริ่มพัฒนาเข้าสู่วัยรุ่น จึงมีความเป็นตัวของตัวเองสูงขึ้น จะเลือกทำและเลือกเล่นเฉพาะที่ตัวเองสนใจ ดังนั้นของเล่นที่เหมาะสมสำหรับวัยนี้ควรเป็นเกมที่ท้าทายความคิด เช่น การต่อชิ้นส่วนของเล่นขนาดเล็ก เกมกระดานต่างๆ วีดีโอเกม คอมพิวเตอร์ เป็นต้น นอกจากนี้ เด็กวัยนี้มักสนใจการเล่นกีฬา มีของเล่นตามแฟชั่น มีของเล่นสะสม มีการละเล่นเป็นหมู่คณะอีกด้วย

วัย 12 ปี ขึ้นไป เด็กในวัยนี้จะมีความสนใจใกล้เคียงผู้ใหญ่ เริ่มสนใจเกี่ยวกับของเล่นที่มีความคิดซับซ้อนมากขึ้น เช่น เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ วีดีโอเกม การสะสมของเล่น เช่น สะสมตุ๊กตา สะสมรถยนต์คันเล็ก เป็นต้น นอกจากนี้เด็กยังสนใจการเล่นกีฬาต่างๆ ดังนั้นจึงควรระวังของเล่นที่มีความคล้ายคลึงกับอาวุธจริง เช่น ปืน มีด ดาบ ลูกดอก ระเบิด พลุ ดอกไม้ไฟ เป็นต้น

ปัจจุบันแม้ว่าจะมีมาตรการและกลไกทางกฎหมายกำกับดูแลการผลิตของเล่นสำหรับเด็ก แต่ก็มักพบปัญหาสุขภาพของเด็กจากการเล่นของเล่น[2-6] ซึ่งสามารถสรุปปัญหาสุขภาพได้ 2 ประการใหญ่ๆ ดังนี้

1. ปัญหาสุขภาพจากการได้รับสารพิษจากวัตถุเจือปนในของเล่น มักพบว่ามีสารเคมีเจือปนในสารเคลือบเงา สี และสารที่ทำให้เกิดความอ่อนนุ่มของพลาสติก สารเคมีที่ทำให้เกิดการพองตัว และสารเคมีที่ผสมในขนมที่อยู่ในรูปของของเล่น
2. ปัญหาสุขภาพจากการได้รับอันตรายเนื่องจากเกิดอุบัติเหตุจากของเล่น ทำให้บาดเจ็บ พิการและเสียชีวิตได้ เช่น ของเล่นที่มีคมทิ่มแทงหรือบาดผิวหนัง ของเล่นชิ้นเล็กอุดตันในช่องทางเล็กของร่างกาย เช่น รูหู ปาก จมูก เป็นต้น และของเล่นขนาดเล็กติดคอทำให้อุดกั้นหลอดลม ทำให้หายใจไม่ออก หรืออุดกั้นหลอดอาหาร ของเล่นที่เจือปนวัตถุที่ทำให้ระเบิดหรือก๊าซที่ติดไฟได้ เช่น ก๊าซไฮโดรเจนระเบิด หรือทำให้เกิดไฟไหม้ การลื่นล้ม ของเล่นขนาดใหญ่โค่นล้มทับเด็ก เป็นต้น

ได้มีรายงานการศึกษาว่า ของเล่นสำหรับเด็กหลายชนิดที่มีสารเคมีเป็นองค์ประกอบ[2-6]ที่สำคัญได้แก่ ของเล่นที่มีการทาสีต่างๆ ของเล่นที่มีการเคลือบมัน ของเล่นที่ทำด้วยพลาสติก ของเล่นที่มีการบรรจุก๊าซอันตราย เช่น ลูกโป่งสวรรค์ และของเล่นที่มีวัตถุระเบิดเป็นส่วนผสม เช่น พลุและดอกไม้ไฟ ซึ่งของเล่นดังกล่าวนี้มีอันตรายต่อสุขภาพเด็กได้ ทั้งอันตรายจากการบาดเจ็บและเสียชีวิตได้จากอุบัติภัยเนื่องจากก๊าซและวัตถุระเบิดที่ผสมอยู่ และยังเกิดอันตรายต่อสุขภาพที่ทำให้เกิดการเจ็บป่วยจากพิษสารเคมีที่เป็นส่วนผสมในของเล่น เช่น ของเล่นที่มีการทาสีและ/หรือเคลือบมันจะมีส่วนผสมของโลหะหนักและสารทำละลายอินทรีย์ โลหะหนักที่สำคัญคือตะกั่ว ปรอท และดีบุกซึ่งอาจทำให้เด็กได้รับสารโลหะเหล่านี้เข้าสู่ร่างกายแล้วมีผลทำลายสมองและระบบประสาท ส่วนสารทำละลายอินทรีย์นั้นจะทำให้เกิดการระคายเคืองผิวหนัง ระบบทางเดินหายใจ และมีผลต่อสมอง ระบบประสาทและกล้ามเนื้อในกรณีของพลาสติกที่ใช้ผลิตของเล่นนั้น ถ้าเป็นพลาสติกชนิดที่มีส่วนผสมของ พาทาเลต (Phthalates) โพลีโบรมิเนต ไดฟีนิล อีเธอร์ (Polybrominated diphenyl ethers: PBDEs) และโพลีไวนิลคลอไรด์ (Polyvinyl Vinyloride: PVC) ก็จะมีผลทำให้ภาวการณ์เจริญเติบโตของเด็กบกพร่องและอาจทำให้ปัญญาอ่อนได้ สารเคมีอันตรายเหล่านี้สามารถเข้าสู่ร่างกายเด็กได้ทั้งทางปาก ทางการหายใจและ

โดยการสัมผัสทางผิวหนัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเป็นสารพลาสติก เมื่ออุณหภูมิของสิ่งแวดล้อมสูงขึ้นหรือถ้าพลาสติกถูกความร้อน ก็จะทำให้สารผสมละลายหรือระเหยออกมาได้อีกด้วย

ในปัจจุบัน ในประเทศไทยก็พบปัญหาสุขภาพของเด็กจากการเล่นของเล่นด้วยเช่นกัน แม้ว่าจะมีมาตรการและกลไกทางกฎหมายโดยมีหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุมกำกับโดยเฉพาะที่สำคัญได้แก่ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม(สมอ.) และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค(สคบ.) แล้วก็ตาม จึงน่าศึกษาว่าปัจจัยใดที่เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาสุขภาพดังกล่าว ซึ่งเหตุผลในการผลิตของผู้ผลิตและเหตุผลของการเลือกของเล่นมาขายของผู้ขาย รวมทั้งการเลือกซื้อของเล่นให้เด็กโดยผู้ปกครองและครูก็เป็นส่วนสำคัญต่อความปลอดภัยของเด็ก

บทที่ 2
ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในประเทศไทยนั้นมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กหลายชนิด สมาคมอุตสาหกรรมของเล่นไทยได้จำแนกผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก (Toy) ที่มีจำหน่ายในตลาดสินค้าในประเทศ ตามประเภทของชนิดของของเล่นออกเป็น 3 กลุ่ม[1] ได้แก่

1) กลุ่มที่มีล้อเลื่อน (Wheeled Toys) ซึ่งมักทำด้วยวัสดุชนิดที่เป็นโลหะหรือพลาสติก

2) กลุ่มที่เป็นตุ๊กตา (Dolls) ได้แก่ ตุ๊กตาชนิดต่างๆทั้งที่อยู่ในแบบของตุ๊กตาและแบบที่มีลักษณะคล้ายมนุษย์หรือสัตว์ มักทำด้วยวัสดุที่เป็นผ้าและใยสังเคราะห์

3) กลุ่มโมเดล (Model Toys) ได้แก่ของเล่นในรูปของโมเดลเสริมทักษะต่างๆ ซึ่งมักทำด้วยวัสดุหลายรูปแบบ ได้แก่ ไม้ ยางพารา โลหะหรือพลาสติก

ทั้งนี้ไม่ได้รวมลูกโป่งบรรจุก๊าซ พลุ และดอกไม้ไฟอยู่ในของเล่นเด็ก อย่างไรก็ตาม ตามสภาพความเป็นจริงแล้วลูกโป่งบรรจุก๊าซ พลุ และดอกไม้ไฟ นั้นเป็นสิ่งที่เด็กนิยมเล่นมากและเกิดอุบัติเหตุที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บ พิการและเสียชีวิตบ่อยครั้ง ได้มีการสรุปลักษณะของพิษและอันตรายจากของเล่นเด็กที่มักพบบ่อย ได้แก่ การชักและหรือหายใจไม่ออกเนื่องจากมีการอุดตันหลอดลม ระคายเคืองเนื้อเยื่อต่างๆ ผิวหนังมีผื่นคันหรืออักเสบ ป่วยด้วยโรคจากสารเคมีที่เป็นส่วนประกอบในของเล่นเด็ก บาดเจ็บ/พิการ/เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจากการพลัดตก กระแทก ล้ม ระเบิดและเพลิงไหม้ ในต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกานั้นกลุ่ม U.S.PIRG (U.S. Public Interest Research Group, 1998 & 2001) [7] รายงานว่าพบเด็กได้รับอันตรายจากอุบัติเหตุจากของเล่นมากกว่าอันตรายอื่นๆ และหน่วยงานควบคุมความปลอดภัยต่อผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา (Consumer Product Safety Commission: CPSC) ได้รายงานสถิติของเด็กที่ได้รับอันตรายจากของเล่นเด็กว่าในช่วงปี ค.ศ. 1990-1997 (ในช่วงปี พ.ศ. 2533- 2540) นั้นมีเด็กเสียชีวิตจำนวน 160 รายจากการเล่น เฉพาะในปี พ.ศ. 2540 นั้นคาดการณ์ว่ามีเด็กที่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลจากการเล่นของเล่นเป็นจำนวนประมาณ 141,300 คน ในจำนวนนั้นเป็นเด็กในช่วงอายุต่ำกว่า 5 ปี ประมาณ 65,400 คน ซึ่งมักพบว่าเด็กอายุประมาณ 2 ปีนั้นมีอาการหายใจติดขัดเนื่องจากมีวัสดุพลาสติกชิ้นเล็กอุดกั้นหลอดลม และพบว่าเด็กอายุประมาณ 5 เดือน เสียชีวิตเพราะมีลูกบอลลูนขนาดเล็กอุดกั้นหลอดลม นอกจากนี้ นอกจากอุบัติเหตุแล้ว U.S,PIRG ยังพบว่าเด็กได้รับพิษสารเคมีจากสีทาเล็บที่เป็นของเล่นเด็กประเภทเครื่องสำอาง โดยพบว่า สีทาเล็บนั้นมีส่วนประกอบของสารทำละลายอินทรีย์ประเภทไดบิวทอลพาทาเลต (Dibutyl Phtalate หรือ DBP) ซึ่งเป็นสารที่ระคายเคืองผิวหนังและระบบทางเดินหายใจ มีผลต่อระบบประสาทและทำลายระบบสืบพันธุ์ และมีผลต่อพันธุกรรมโดยอาจทำให้เกิดการกลายพันธุ์ได้(Mutation)นอกจากนี้ยังพบของเล่นเด็กที่เป็นชนิดเครื่องสำอางประเภทอื่นๆที่มีส่วนประกอบของ ไซลีน (Xylene)ที่มีผลต่อร่างกายในทำนองเดียวกันกับ DBP[8]

จากอันตรายจากอุบัติเหตุจากของเด็กเล่นที่มีจำนวนมากดังกล่าว ได้มีข้อแนะนำการเลือกของเล่นเด็กที่ปลอดภัยและเหมาะสมกับอายุของเด็กในช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 12 ปี โดยมหาวิทยาลัยแห่งรัฐเวอร์จิเนีย (Verginia State University, 1997)[9] และ National Association of Sate PIRGs ได้เผยแพร่ลักษณะของของเล่นเด็กที่เป็นอันตรายพร้อมตัวอย่างชนิดของของเล่นเด็กที่มีอันตรายมากทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์อีกด้วย[10]

ในประเทศไทยนั้นพบพิษและอันตรายจากของเล่นเด็กด้วยเช่นกัน แต่ไม่มีหน่วยงานที่บันทึกหรือเก็บสถิติเกี่ยวกับกรณีนี้ไว้ชัดเจน คงมีแต่การบันทึกตามสื่อสิ่งพิมพ์และการศึกษาของผู้วิจัยบางท่านไว้ เช่น จากการศึกษาของรศ.นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็กได้ชี้แจงว่า จากสถิติพบว่าเด็กเล็กที่ส่วนมากอายุต่ำกว่า 3 ปี นั้นมักประสบอันตรายจากของเล่นเด็กมากกว่าเด็กโต โดยเด็กเล็กมักนำของเล่นเข้าปาก และพบว่าในประเทศไทยนั้นมีเด็กเสียชีวิตจากอาการทางเดินหายใจติดขัดประมาณ 85 รายต่อปี โดยวัสดุทำให้อุดตันหลอดลมได้นั้นเป็นวัสดุที่มีขนาดเล็กกว่า 3.17 เซนติเมตร และมีความยาวน้อยกว่า 5.71 เซนติเมตร นอกจากนี้ยังขึ้นกับลักษณะรูปทรงของของเล่นอีกด้วย โดยพบว่าเด็กเล็กมักนำของเล่นมาครอบหน้าตนเองแล้วเอาออกไม่ได้ ทำให้ขาดอากาศหายใจและเสียชีวิต[11]

ในเดือนมกราคม 2551 นั้นมีเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลในจังหวัดปทุมธานีได้กลืนของเล่นที่เป็นแม่เหล็กที่มีขนาดความยาวประมาณหนึ่งนิ้วครึ่งแล้วอุดตันหลอดลม ญาตินำส่งโรงพยาบาลและช่วยเหลือได้ทัน ส่วนเด็กโตนั้นพบว่า มักเป็นปัญหาจากอุบัติเหตุจากการเล่นปืนมีด ของมีคม กระดานหก พลุและดอกไม้ไฟเช่นในกรณีของอุบัติเหตุที่สวนสยามทะเลกรุงเทพ ในเดือนตุลาคม 2550นั้นมีผู้ใหญ่ได้รับอุบัติเหตุจนเสียชีวิตจากเครื่องเล่นล่องแก่งจำนวน 1 คน ได้มีเด็กจำนวน 28 คนอายุประมาณ 5 ปี ถึง 14 ปีร่วงลงจากอุปกรณ์รางเครื่องเล่นสไลเดอร์ เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2551 ซึ่งเป็นวันเด็กแห่งชาติ ซึ่งทำให้มีทั้งกรณีฟกช้ำ และบาดเจ็บสาหัสได้แก่กระดูกสันหลังเคลื่อนและปอดทะลุ หรือในกรณีการเล่นดอกไม้ไฟในเทศกาลต่างๆนั้นมักมีอุบัติเหตุอยู่เป็นประจำ ได้แก่ เทศกาลเฉลิมฉลองต่างๆในวันขึ้นปีใหม่และวันลอยกระทง ตัวอย่างเช่น เทศกาลลอยกระทงหรือเทศกาลลอยยี่เป็งของชาวเชียงใหม่นั้นมักพบว่ามีกรณีเด็กเล็ก เด็กโต ผู้ใหญ่และสามเณรได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการเล่นประทัดแล้วระเบิดใส่นิ้ว ดังเช่นเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2550 ซึ่งเป็นวันลอยกระทงนั้นมีเด็กได้รับบาดเจ็บจากกรณีดังกล่าวจำนวน 8 รายในจำนวนนี้มีอาการหนักถึงขั้นผ่าตัดจำนวน 3ราย โดยมีกรณีนิ้วขาดจากแรงระเบิดของประทัด และยังพบกรณีที่ประทัดระเบิดใส่หน้าผู้ใหญ่วัย 30 ปีเนื่องจากก้มหน้าเป่าสายชนวนที่ใกล้ดับให้ติดขึ้นมาใหม่อีกด้วย นอกจากนี้ยังพบกรณีเกี่ยวเนื่องกับการผลิตของเล่นเด็กที่มีอันตรายต่อคนงาน เช่นกรณีไฟไหม้โรงงานเคเดอร์ที่ผลิตตุ๊กตา ในจังหวัดสมุทรปราการ เมื่อปี พ.ศ. 2546 มีคนงานเสียชีวิตจำนวน 188 คน บาดเจ็บจำนวน 469 คน จากตัวอย่างกรณีของพิษและอันตรายที่เกิดจากของเล่นเด็กนั้น จะเห็นได้ว่าควรมีมาตรการควบคุมความปลอดภัยเกี่ยวกับของเล่นเด็กอย่างเข้มงวด แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันปรากฏว่าไม่มีหน่วยงานใดที่มีหน้าที่ควบคุมการผลิตและการใช้เพื่อความปลอดภัยที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังมีการนำเข้าสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กจากต่างประเทศอีกด้วย ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าและส่งออกในแต่ละปีสูงมาก ฝ่ายวิจัย บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้รายงานว่าประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้า

จากประเทศจีนมากที่สุด และส่งสินค้าไปจำหน่ายยังประเทศสหรัฐอเมริกามากที่สุด จากข้อมูลของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์รายงานว่าในช่วงปี พ.ศ. 2543 นั้นประเทศไทยนำเข้าสินค้าผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กจากต่างประเทศเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ สินค้านำเข้าจากประเทศจีน ฮ่องกง มาเลเซีย ญี่ปุ่น ไต้หวัน และประเทศอื่นๆ คิดเป็นมูลค่าโดยรวมประมาณ 1,382,070,341 บาท และมีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์สินค้าของเล่นเด็กไปยังประเทศต่างๆเป็นมูลค่าโดยรวม 9,254.75 บาท [12] นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมกรสิ่งเสริมการลงทุน(BOI) ยังให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตของเล่นเด็กเพื่อการส่งออก โดยมุ่งเน้นใช้วัสดุจากธรรมชาติ เช่น ของเล่นที่ทำจากไม้ยางพารา เป็นต้น [13] ซึ่งส่งผลให้มีนักลงทุนต่างชาติผลิตของเล่นมากกว่า 300 ราย นับว่าตลาดการผลิตและการบริโภคผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กนั้นเป็นตลาดที่มีกำลังซื้อมาก ซึ่งย่อมหมายถึงโอกาสของความเสี่ยงภัยต่อสุขภาพทั้งของผู้ผลิตและผู้บริโภคที่เป็นเด็กนั้นมีสูงมาก จึงควรมีมาตรการความปลอดภัยและกลไกทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพต่อการดูแลสุขภาพของเด็ก

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มสหภาพยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกานั้นได้ให้ความสนใจต่อสุขภาพเด็กมากและมีหน่วยงาน องค์กร รวมทั้งมาตรการความปลอดภัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในดูแลสุขภาพเด็กจากของเด็กเล่น โดยมีมาตรการทางกฎหมายคุ้มครองสิทธิและสุขภาพเด็ก ซึ่งมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของของเล่นเด็กที่มีผลต่อสุขภาพ นอกจากนี้ยังมีการกำหนดให้มีสารเคมีผสมได้ในของเล่นเด็กได้ไม่เกินค่ามาตรฐานสำหรับของเล่นเด็กอีกด้วย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกามีพระราชบัญญัติคุ้มครองความปลอดภัยต่อเด็ก (Child Safety Protection Act: CSPA) และมีกฎคุ้มครองความปลอดภัยต่อผู้บริโภคของเล่นเด็ก ในประเทศไทยก็เช่นกัน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงอุตสาหกรรมนั้นมีหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งรวมถึงผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กด้วย โดยมีประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของเล่น ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 (ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับที่ 2280-2282, 2540) [14] ซึ่งมีการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์สำหรับของเล่นเด็กทั้งคุณลักษณะทางกายภาพ เช่น ขนาด ความคงทนต่อแรงดึง การพองตัวเมื่ออยู่ในน้ำ เสียงดัง การติดไฟ กลไกการขับเคลื่อน เป็นต้น และยังกำหนดคุณลักษณะทางเคมีของสารเคลือบผิว วัสดุทางเคมี สีและดินปั้น กาวและ/หรือตัวทำละลาย สมรรถนะการใช้งาน นอกจากนี้ยังกำหนดลักษณะของภาชนะบรรจุ เครื่องหมายและฉลาก การชักตัวอย่างและการตัดสิน การทดสอบและการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กว่าได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งรวมถึงมีมาตรการกำหนดค่ามาตรฐานสำหรับสารเคมีที่ผสมในของเล่นเด็กในระดับที่คาดว่าไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งพบว่า มีการกำหนดค่ามาตรฐานผลิตภัณฑ์ในของเล่นเด็กเฉพาะสารโลหะหนัก ได้แก่ พลวง สารหนู แบเรียม แคดเมียม โครเมียม ตะกั่ว ปรอท ที่ผสมในสารเคลือบ วัสดุขีดเขียน พลาสติก กระดาษและกระดาษแข็ง สีและดินปั้นแต่ยังไม่มีมาตรการเกี่ยวกับสารอื่นๆ ที่สำคัญได้แก่ สารโลหะหนัก เช่น ดีบุก เป็นต้น และสารทำละลายอินทรีย์ เช่น กาวและ/หรือตัวทำละลาย ก๊าซที่บรรจุในลูกโป่ง และสารเคมีอื่นๆที่นานาชาติให้ความสำคัญว่าพบเป็นส่วนผสมในของ

เล่นเด็ก ได้แก่ พลาสติกชนิดที่มีส่วนผสมของ พาทาเลต (Phthalates) โพลีโบรมิเนต ไดฟีนิล อีเธอร์ (Polybrominated diphenyl ethers: PBDEs) และโพลีไวนิลคลอไรด์ (Polyvinyl Vinyloride: PVC) ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ในส่วนของหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคนั้นมีเพียงประกาศเตือนภัยของเล่นเด็กบางชนิดแต่ไม่มีมาตรการทางกฎหมายคุ้มครองที่เข้มงวดและไม่มีบทลงโทษ เนื่องจากปัจจุบันนี้มีเด็กที่ได้รับอันตรายจากผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กมาก จึงมีความตื่นตัวในระดับชาติและระดับนานาชาติเกี่ยวกับความปลอดภัยในของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรปได้มีการกำหนดมาตรการควบคุมและนโยบายเกี่ยวกับสารปรอทและสารประกอบของปรอทในผลิตภัณฑ์ต่างๆ [15] นอกจากนี้กลุ่มประเทศในสหภาพยุโรปยังได้มีการประชุมร่วมกันหลายครั้งเกี่ยวกับความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก โดยในปี พ.ศ.2548 The European Economic and Social Committee (EESC) ได้มีการประชุมเกี่ยวกับความปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก และมีการจัดประชุม ISO's Committee on Consumer Policy ร่วมกันกับประเทศจากภูมิภาคอื่นเกี่ยวกับมาตรฐานอุตสาหกรรมของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กเพื่อความปลอดภัยต่อผู้บริโภค[16] ในปี พ.ศ.2549 Intergovernmental Forum on Chemical Safety V (IFCS V) [2] ได้ มีการประชุมด้านนโยบายและแผนความปลอดภัยด้านเคมีวัตถุ ณ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐยังการี ในการประชุมดังกล่าวได้บรรจุเรื่องพิษและอันตรายของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กไว้ในการประชุมระหว่างประเทศเกี่ยวกับหารือและจัดทำแนวทางด้านความปลอดภัยต่อสุขภาพ ซึ่งประเทศไทยได้ร่วมในการประชุมหารือดังกล่าวและยอมรับแนวทางดังกล่าวมาประสานการดำเนินงานในประเทศไทยโดยบรรจุไว้ในแผนแม่บทความปลอดภัยด้านเคมีวัตถุแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2550-2554) [17] และกรมควบคุมโรคได้ร่วมในการจัดทำแผนแม่บทความปลอดภัยฯดังกล่าวด้วย

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า ในประเทศไทยนั้นหน่วยงานสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) นั้นมีการกำหนดมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กทั้งชนิด ขนาด รูปแบบ การตัดเย็บ การทนทานต่อแรงดึง และมาตรฐานโดยเฉพาะสารเคมีที่มีการนำมาใช้ในการผลิต [14,18] แต่เนื่องจากไม่สามารถควบคุมได้ทั่วถึงทุกสถานประกอบการที่มีการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งของเล่นเด็กมาตรฐานต่ำซึ่งมีราคาถูกที่มีการผลิตจากสถานประกอบการขนาดเล็ก สินค้าที่ผลิตจากหัตถกรรมพื้นบ้านและครัวเรือน สินค้านำเข้าจากชายแดน รวมทั้งมีการนำเข้าสินค้าดังกล่าวจากประเทศอื่นๆ เช่น ประเทศจีน ซึ่งมักพบปัญหาการปนเปื้อนสารเคมี และเนื่องจากผู้บริโภคมักสนใจแต่สีสันของของเล่น และความสนุกตื่นเต้น โดยผู้ปกครองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ อีกทั้งของเล่นในเทศกาลต่างๆ เช่น ลูกโป่งสวรรค์ ประทัดและดอกไม้ไฟนั้นมีอันตรายทั้งต่อเด็กและผู้ที่อยู่ใกล้เคียง โดยยังไม่มีมาตรการควบคุมการจำหน่ายและการเล่นอย่างเข้มงวด จึงมีผลทำให้มีอันตรายจากพิษและอุบัติภัยจากสารเคมีในของเล่นเด็กในประเทศเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วย การบาดเจ็บ การพิการและเสียชีวิตของเด็กจากการเล่นของเล่นเด็ก นั้นกลับพบว่าไม่มีการจัดทำระบบบันทึกข้อมูลที่ดี นอกจากนี้ยังไม่มีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยของของเล่นเด็กแก่กลุ่มผู้ผลิตและผู้ใช้อย่างเหมาะสม เนื่องจากยังขาดข้อมูล

เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กในประเทศ ข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีนิยมและวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งมาตรการความปลอดภัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เริ่มเข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับของเล่นเด็กกับพัฒนาการของเด็กเล็ก ดังเช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่นั้นได้มีการจัดทำห้องสมุดของเล่นเด็กเพื่อเป็นการนำร่องเป็นแห่งแรกในประเทศไทยสำหรับเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี เพื่อพัฒนาการทักษะของเด็ก โดยมีความปลอดภัยในการเล่น โดยแบ่งเป็นโซนต่างๆ อย่างไรก็ตามยังไม่มีการมุ่งเน้นเกี่ยวกับความปลอดภัยจากการสารเคมีอันตรายในผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก

จะเห็นได้ว่ามีสารเคมีหลายชนิดที่ใช้ในการผลิตของเล่นเด็กที่มีพิษและอันตรายต่อสุขภาพเด็ก แต่ยังไม่มีการควบคุมกำกับ เนื่องจากขาดองค์ความรู้ การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และขาดมาตรการความปลอดภัยและกลไกทางกฎหมายที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการควบคุมทั้งในด้านการผลิต การจำหน่าย และการใช้ผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก ดังนั้นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับชนิดของสารเคมี ลักษณะความเป็นพิษและอันตรายต่อสุขภาพ และมาตรการความปลอดภัยและกลไกทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อจัดทำระบบข้อมูลวิชาการเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อป้องกันและควบคุมโรคที่อาจเกิดขึ้นแก่เด็กได้นั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญ

บทที่ 3
ระเบียบวิธีวิจัย

หลักการและเหตุผลที่ต้องทำการวิจัย

เด็กเล็กวัยไม่เกิน 12 ปี นั้นเป็นช่วงที่มีการพัฒนาทางสมอง ร่างกายและจิตใจอย่างรวดเร็ว ของเล่นที่มีพิษและอันตรายต่อเด็กนั้นจะมีผลทำให้เกิดโรคและภัยต่อสุขภาพเด็ก ซึ่งก่อให้เกิดภาระสังคมและเศรษฐกิจ การศึกษาชนิดของของเล่นเด็ก พิษและอันตรายของของเล่นเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเด็กเล็กในช่วงวัยไม่เกิน 12 ปี ดังกล่าว รวมทั้งมาตรการความปลอดภัยและกลไกทางกฎหมายที่มีนั้นจะช่วยในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการดูแลสุขภาพเด็กเล็กได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุผลดังกล่าวสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรคซึ่งมีหน้าที่ในการป้องกันควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำโครงการฯนี้ขึ้นเพื่อประโยชน์ในการดูแลสุขภาพของเด็กให้ปลอดภัยจากพิษและอันตรายจากโรคและภัยจากของเล่นที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ซึ่งจะมีผลทำให้ลดภาระสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเด็กที่เป็นทรัพยากรบุคคลของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาชนิดและลักษณะความเป็นพิษและภัยของสารเคมีที่เป็นส่วนประกอบของของเล่นเด็กที่มีการบริโภคโดยเด็กอายุแรกเกิดถึง 12 ปี ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษามาตรการและกลไกทางกฎหมาย ทัศนคติ และวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นในประเทศไทยเกี่ยวกับการบริโภคผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กอายุแรกเกิดถึง 12 ปี

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

ได้แนวทางวิชาการในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการป้องกันควบคุมโรคและภัยที่เกิดกับเด็กเล็กที่เกี่ยวข้องกับกับชนิดและคุณลักษณะความเป็นพิษของสารเคมีที่เป็นองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กในช่วงอายุแรกเกิดถึง 12 ปี ในประเทศไทย

สถานที่ศึกษาวิจัยและระยะเวลาศึกษาวิจัย

1) สถานที่ศึกษาวิจัย ศึกษาในพื้นที่ ในพื้นที่ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ แพร่ ขอนแก่น อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานีและสงขลา ซึ่งจำแนกออกเป็นตัวแทน

กลุ่มจังหวัดในแต่ละภาคของประเทศไทย ดังนี้

- พื้นที่จังหวัดตัวแทนจังหวัดภาคกลาง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และกาญจนบุรี
- พื้นที่จังหวัดตัวแทนภาคตะวันออก ได้แก่ สมุทรปราการและฉะเชิงเทรา
- พื้นที่จังหวัดตัวแทนภาคเหนือ ได้แก่ เชียงใหม่และแพร่
- พื้นที่จังหวัดตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ขอนแก่นและอุบลราชธานี

- พื้นที่จังหวัดตัวแทนภาคใต้ ได้แก่ สุราษฎร์ธานีและสงขลา

2) ระยะเวลาศึกษาวิจัย

1 ปี (กันยายน 2550 – ตุลาคม 2551)

ขั้นตอนการทำวิจัย

1) ประชากรที่จะศึกษา

ในการศึกษานี้ได้แบ่งประชากรที่จะศึกษาในแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัดเป้าหมาย (จังหวัดกรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ แพร่ ขอนแก่น อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานีและสงขลา) ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1) กลุ่มผู้ผลิต ได้แก่ แหล่งผลิตของเล่นเด็ก (สำหรับเด็กอายุไม่เกิน 12 ปี) 2 แห่ง โดยเป็นแหล่งผลิตในจังหวัดเป้าหมายจังหวัดละ 2 แห่ง ทั้งนี้เลือกแหล่งผลิตที่มีสถานะเป็นโรงงานตามระเบียบของกรมโรงงานอุตสาหกรรม 1 แห่ง และแหล่งผลิตที่มีสถานะเป็นวิสาหกิจชุมชนหรืออุตสาหกรรมในครัวเรือน 1 แห่ง

2) กลุ่มผู้บริโภค ในจังหวัดเป้าหมาย โดยจำแนกออกเป็น เด็กอายุไม่เกิน 12 ปี จำนวน 100 คน โดยผู้ปกครองและครู เป็นผู้ตอบแบบสำรวจ โดยมีรายละเอียดสุ่มตัวอย่างประชากรศึกษา ดังนี้

2.1) เด็กอายุไม่เกิน 12 ปี จำนวน 100 คน นั้น จำแนกออกเป็นกลุ่มเด็กแรกเกิดถึงเด็กอายุในเกณฑ์ก่อนเตรียมอนุบาล (แรกเกิดถึงอายุไม่เกิน 3 ปี) จำนวน 20 คน เด็กนักเรียนเตรียมอนุบาล 20 คน กลุ่มเด็กนักเรียนอนุบาล 20 คน กลุ่มเด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนต้น 20 คน กลุ่มเด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย 20 คนทั้งนี้จำแนกออกเป็นเด็กเพศหญิงและเพศชายละ 10 คน ทั้งนี้เป็นกลุ่มประชากรศึกษาที่ศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล 1 แห่ง จำนวน 50 คน และโรงเรียนเอกชน 1 แห่ง จำนวน 50 คน โดยการตอบแบบสำรวจนั้นผู้ปกครองเป็นผู้ตอบแบบสำรวจให้

2.2) ผู้ปกครองของเด็กที่ศึกษา 1 ท่านต่อเด็ก 1 คน โดยไม่จำกัดว่าผู้ปกครองนั้นเป็นเพศใด โดยผู้ปกครองเป็นผู้ตอบแบบสำรวจแทนเด็กในปกครอง

2.3) ครูประจำชั้นหรือครูฝ่ายปกครองของเด็กที่ศึกษา 1 ท่านต่อเด็ก 1 คน โดยไม่จำกัดว่าเป็นเพศใด

3) กลุ่มผู้ขาย ได้แก่ แหล่งซื้อ-ขายของเล่นเด็ก 2 แห่ง โดยสุ่มตัวอย่างเลือกในบริเวณโรงเรียนหรือบริเวณใกล้โรงเรียน ซึ่งอยู่ในระยะไม่ไกลกว่า 500 เมตรจากรั้วบริเวณโรงเรียนโดยรอบ และโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างนั้นเป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนในระดับเตรียมอนุบาล อนุบาลและประถมศึกษา และเป็นโรงเรียนเดียวกับที่มีการสัมภาษณ์ในข้อ 2.1

4) กลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

4.1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านมาตรการและกลไกทางกฎหมายในการควบคุมกำกับแหล่งผลิตของเล่นเด็กที่เป็นโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535 ได้แก่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

4.2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านมาตรการและกลไกทางกฎหมายในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์บริการ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานป้องกันควบคุมโรค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านมาตรการและกลไกทางกฎหมายเกี่ยวกับการผลิต การซื้อ การขาย ฉลาก และการโฆษณาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของเล่น เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคพ.ศ. 2522 ได้แก่ สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)

4.4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านมาตรการและกลไกทางกฎหมายในท้องถิ่นเกี่ยวกับสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 และข้อบังคับท้องถิ่น ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในจังหวัดเป้าหมาย สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่มีพื้นที่รับผิดชอบในจังหวัดเป้าหมาย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เฉพาะในจังหวัดเป้าหมาย โดยเฉพาะ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร และองค์การบริหารส่วนตำบล 1 แห่ง

4.5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลการเจ็บป่วย พิการ และเสียชีวิตจากผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก ได้แก่ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลทั่วไปของจังหวัดเป้าหมาย โรงพยาบาลในสังกัดรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลรามาธิบดี สถาบันมหาราชินี (โรงพยาบาลเด็ก) และโรงพยาบาลในเขตจังหวัดเป้าหมาย

2) เกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการ

อาสาสมัครในที่นี้หมายถึง กลุ่มประชากรศึกษาในข้อ 7.1 ที่ยินยอมด้วยความสมัครใจในการเข้าร่วมศึกษา โดยกลุ่มประชากรศึกษานั้นอยู่ในจังหวัดเป้าหมาย 10 จังหวัด

โดยการศึกษานี้มีเกณฑ์คัดเลือกจังหวัดเป้าหมาย ดังนี้

1. **เป็นจังหวัดที่มีโรงเรียนระดับอนุบาลและประถมศึกษา สถานประกอบการผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กและสถานที่ขายผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก**
2. **เป็นจังหวัดที่เป็นตัวแทนแต่ละภาคของประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้**
3. **เป็นจังหวัดที่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการผลิต การสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม**

3) เกณฑ์การแยกอาสาสมัครออกจากโครงการ

- ไม่มี -

4)เกณฑ์การให้เลิกจากการศึกษา

เมื่อประชากรศึกษาที่เป็นอาสาสมัครขอยกเลิกการเข้าร่วมโครงการฯ

5) ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การควบคุมการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1) ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1) สืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องและแต่งตั้งคณะทำงาน

2) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก ได้แก่ ประเภท ลักษณะการซื้อ-ขาย ข้อมูลโรคและภัยสุขภาพของเด็กจากผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก และมาตรการความปลอดภัยและกลไกทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีใช้ในต่างประเทศและในประเทศไทย

3) ดำเนินการศึกษาชนิดและคุณลักษณะความเป็นพิษของสารเคมีที่เป็นองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ของเด็กเล่นช่วงอายุแรกเกิดถึง 12 ปี ที่มีการซื้อ-ขายในพื้นที่เป้าหมายที่เป็นกลุ่มตัวแทนภาค ต่างๆของประเทศไทยโดยศึกษาชนิดของสารเคมีที่เป็นองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กที่ระบุว่าเป็นของเล่นเด็กในช่วงอายุแรกเกิดถึง 12 ปี ในประเทศไทย โดยเฉพาะของเล่นเด็ก 10 ชนิด ได้แก่ ของเล่นเด็กที่ทำด้วยวัสดุที่เป็นไม้ ยาง พลาสติก ผ้า นุ่น ฝ้าย ฟองน้ำ ลูกโป่งสวรรค์ ประทัด และดอกไม้ไฟ ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ แพร่ ขอนแก่น อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานีและสงขลาออกเป็น 4 กลุ่ม โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

3.1) สำรวจข้อมูลการผลิตและการใช้ของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก ใน 4 กลุ่ม ได้แก่

3.1.1) กลุ่มผู้ผลิต ได้แก่ แหล่งผลิตของเล่นเด็ก (สำหรับเด็กอายุไม่เกิน 12 ปี) ในกลุ่มจังหวัดเป้าหมาย จังหวัดละ 2 แห่ง โดยจำแนกเป็นแหล่งผลิตที่เป็นสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนตามระเบียบของกรมโรงงานอุตสาหกรรม 1 แห่ง และแหล่งผลิตที่เป็นวิสาหกิจชุมชนหรืออุตสาหกรรมในครัวเรือน 1 แห่ง

3.1. 2) กลุ่มผู้บริโภคในจังหวัดเป้าหมาย ได้แก่ เด็กอายุไม่เกิน 12 ปี จำนวน 100 คน และผู้ปกครองและครูของเด็กผู้นั้น ในแต่ละจังหวัดเป้าหมาย โดยมีรายละเอียดสุ่มตัวอย่างประชากรศึกษา ดังนี้

- สุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจในเด็กอายุไม่เกิน 12 ปี จำนวน 100 คน นั้น จำแนกออกเป็นกลุ่มเด็กแรกเกิดถึงเด็กอายุในเกณฑ์ก่อนเตรียมอนุบาล (แรกเกิดถึงอายุไม่เกิน 3 ปี) จำนวน 20 คน เด็กนักเรียนเตรียมอนุบาล 20 คน กลุ่มเด็กนักเรียนอนุบาล 20 คน กลุ่มเด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนต้น 20 คน กลุ่มเด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย 20 คนทั้งนี้จำแนกออกเป็นเด็กเพศหญิงและเพศชายละ 10 คน ทั้งนี้เป็นกลุ่มประชากรศึกษาที่ศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล 1 แห่ง จำนวน 50 คน และโรงเรียนเอกชน 1 แห่ง จำนวน 50 คน โดยผู้ปกครองและครูเห็นชอบในการให้เด็กตอบแบบสำรวจ ทั้งนี้ผู้ปกครองและครูเป็นผู้ตอบแบบสำรวจให้

- ผู้ปกครองของเด็กที่ศึกษา 1 ท่านต่อเด็ก 1 คน โดยไม่จำกัดว่าผู้ปกครองนั้นเป็นเพศใด โดยผู้ปกครองเป็นผู้ตอบแบบสำรวจแทนเด็กในปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

- ครูประจำชั้นหรือครูฝ่ายปกครองของเด็กที่ศึกษา 1 ท่านต่อเด็ก 1 คน โดยไม่จำกัดว่าเป็นเพศใด

3.1.3) กลุ่มผู้ขาย ได้แก่ แหล่งซื้อ – ขายของเล่นเด็กในจังหวัดเป้าหมาย จังหวัดละ 2 แห่ง โดยสุ่มตัวอย่างเลือกในบริเวณโรงเรียนหรือบริเวณใกล้โรงเรียน ซึ่งอยู่ในระยะไม่ไกลกว่า 500 เมตรจากรั้วบริเวณ

โรงเรียนโดยรอบ และโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างนั้นเป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนในระดับเตรียมอนุบาล อนุบาลและประถมศึกษาทั้งนี้เป็นโรงเรียนในเขตอำเภอเมือง โดยเป็นโรงเรียนรัฐบาล 1 แห่ง โรงเรียนเอกชน 1 แห่งและเป็นโรงเรียนเดียวกับที่มีการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเด็กและครู

3.2) สุ่ม เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์เพื่อตรวจสอบชนิดและคุณสมบัติความเป็นพิษและอันตรายจากกลุ่มผู้ขาย ได้แก่ แหล่งซื้อ - ขายของเล่นเด็ก 2 แห่ง โดยสุ่มตัวอย่างเลือกในบริเวณโรงเรียนหรือบริเวณใกล้โรงเรียน ซึ่งอยู่ในระยะไม่ไกลกว่า 500 เมตรจากรั้วบริเวณโรงเรียนโดยรอบ และโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างนั้นเป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนในระดับเตรียมอนุบาล อนุบาลและประถมศึกษา ทั้งนี้จำแนกเป็นแหล่งซื้อ-ขายในบริเวณโรงเรียนหรือบริเวณใกล้โรงเรียนรัฐบาล 1 แห่ง และโรงเรียนเอกชน 1 แห่ง โดยสุ่มตัวอย่างแห่งละ 10 ชิ้น แล้วส่งวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการที่ศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา ด้วยวิธีที่ปรับปรุงจาก มอก. 685 เล่ม 3-2530 ตามวิธีที่กำหนด ISO 3856 โดยวิเคราะห์สารโลหะหนักแต่ะชนิดในสารละลายที่สกัดได้ (ใช้สารละลายกรดไฮโดรคลอริก ร้อยละ 0.25 โดยน้ำหนัก และสารละลายกรดไฮโดรคลอริก ร้อยละ 7.3 โดยน้ำหนัก) แล้วรายงานปริมาณโลหะหนักแต่ละชนิดเป็นมิลลิกรัมต่อตัวอย่าง 1 กิโลกรัม ส่วนสารทำละลายอินทรีย์นั้นยังไม่มีวิธีวิเคราะห์ที่ชัดเจนระบุไว้ [18]

4) ศึกษามาตรการและกลไกทางกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมการผลิต การบรรจุและการจำหน่ายในประเทศไทยจากแบบสำรวจจากกลุ่มประชากรศึกษาในกลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในข้อ 7.1

5) ศึกษาทัศนคติ และวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นในการเลือกชนิดของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กในการผลิต การขายและการซื้อจากแบบสำรวจจากกลุ่มประชากรศึกษาในกลุ่มผู้ผลิต กลุ่มผู้ซื้อ และ กลุ่มผู้ขายในข้อ 3.1.1-3.1.3

5) ดำเนินการศึกษาเครือข่ายการตรวจสอบ การวิเคราะห์สารเคมีในผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กในประเทศไทย

6) ประชุมคณะทำงานและผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดทำแนวทางทางวิชาการเพื่อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7) สรุปผลการดำเนินงาน จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ และมีการอบรม ถ่ายทอดความรู้เพื่อสุขภาพแม่และเด็ก(ต้นแบบ)

8) จัดทำเอกสารรายงานศึกษาวิจัย

5.2) การควบคุมการวิจัย

1) การศึกษาวิจัยนี้ได้กำหนดกรอบการศึกษาพื้นที่เป้าหมายและกลุ่มประชากรศึกษาไว้ดังนี้

1.1) ศึกษาชนิดของสารเคมีที่เป็นองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กที่ระบุว่าเป็นของเล่นเด็กในช่วงอายุแรกเกิดถึง 12 ปี ในประเทศไทย โดยเฉพาะของเล่นเด็ก 10 ชนิด ได้แก่ ของเล่นเด็กที่ทำด้วยวัสดุที่เป็นไม้ ยาง พลาสติก ผ้า นุ่น ฝ้าย ฟองน้ำ ลูกโป่งสวรรค์ ประทัดและดอกไม้ไฟ

1.2) ศึกษามาตรการและกลไกทางกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมการผลิตการบรรจุ และการจำหน่ายในประเทศไทย

1.3) ศึกษาทัศนคติ และวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

1.4) เสนอแนวทางทางวิชาการเพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อความร่วมมือป้องกันควบคุมโรคจากของเล่นเด็ก

2) ดำเนินการเฉพาะในพื้นที่จังหวัด 10 จังหวัด และในกลุ่มประชากรศึกษา 4 กลุ่ม ดังแสดงรายละเอียดในข้อ 7.1

3) การวิเคราะห์ข้อมูลทางห้องปฏิบัติการนั้น เลือกห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน-

ห้องปฏิบัติการหรือได้รับการรับรองจากสถาบันระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ในการวิเคราะห์ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมสำหรับการวิจัยนี้เลือกส่งตัวอย่างเพื่อการวิเคราะห์ไปยังศูนย์อ้างอิงทางและพิษวิทยา ในสังกัดสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค

4) ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่รับผิดชอบพื้นที่ที่ศึกษาในการเก็บข้อมูลและ/หรือส่งข้อมูลตามแบบสำรวจดังกล่าวอย่างต่อเนื่องตลอดการวิจัย

5) กระบวนการขอความยินยอมเข้าร่วมโครงการแต่ละกลุ่มประชากรศึกษา ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

5.1) ประสานสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดเป้าหมายคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายได้แก่ แหล่งผลิต โรงเรียนและแหล่งซื้อ-ขาย

5.2) สุ่มตัวอย่างประชากรศึกษาตามความสมัครใจโดยชี้แจงโครงการให้ทราบและเข้าใจรวมทั้งยินดีให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสำรวจด้วยความสมัครใจก่อนการตอบแบสำรวจ

5.3) ดำเนินการสำรวจด้วยแบบสำรวจข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่รับผิดชอบพื้นที่ แล้วประสานงานกับคณะผู้วิจัยเพื่อจัดส่งแบบสำรวจมายังคณะผู้วิจัยตามวิธีที่ตกลงกันว่าเป็นวิธีที่สะดวกต่อการดำเนินงานทั้งของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคและคณะผู้วิจัย

5.4) ดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์เพื่อวิเคราะห์ โดยคณะผู้วิจัยแล้วส่งวิเคราะห์กับกรมวิทยาศาสตร์-บริการ

5.5) ดำเนินการสำรวจข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆด้วยแบบสำรวจ โดยตอบแบบสำรวจด้วยความสมัครใจ แล้วส่งแบบสำรวจกลับทางไปรษณีย์ มายังคณะผู้วิจัย

5.3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสำรวจ สืบค้นข้อมูลจากสื่อต่างๆ และเก็บข้อมูลจากการประชุมระดมสมองภาคีเครือข่าย ในกรณีของแบบสำรวจนั้น ได้กำหนดให้ส่งแบบสำรวจกลับมายังหัวหน้าโครงการวิจัยสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรคทางไปรษณีย์และทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ภายในเวลาที่กำหนด(เดือนมิถุนายน 2550)ทั้งนี้โดยการประสานงานกับเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่รับผิดชอบพื้นที่ที่ศึกษาในการเก็บข้อมูลและ/หรือส่งข้อมูลตามแบบสำรวจดังกล่าวอย่างต่อเนื่องตลอดการวิจัย

5.4) การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลนำเสนอในรูปร้อยละ

ข้อพิจารณาทางจริยธรรม

โครงการวิจัยนี้เป็นการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิของกลุ่มประชากรศึกษา โดยศึกษาข้อมูลด้วยแบบสำรวจข้อมูลเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ทัศนคติ และประเพณีท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก และมีการศึกษาข้อมูลจำนวนกลุ่มประชากรที่เจ็บป่วย พิการและเสียชีวิตจากข้อมูลทุติยภูมิของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งดำเนินการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ในการสุ่มเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กเพื่อวิเคราะห์พิษและอันตรายของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กตัวอย่าง ดังนั้นการวิเคราะห์ตัวอย่างนั้นเป็นการวิเคราะห์ตัวอย่างของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กซึ่งเป็นข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และไม่มีการเก็บตัวอย่างข้อมูลทางชีวภาพใดๆจากร่างกายมนุษย์ ดังนั้นจึงไม่มีความเสี่ยงต่อการได้รับบาดเจ็บทางร่างกายและจิตใจใดๆ

งบประมาณและแหล่งทุน

งบประมาณ 500,000 บาท (ห้าแสนบาทถ้วน)

แหล่งทุน กรมควบคุมโรค (โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณปี 2551 กลุ่มภารกิจที่ 6 พัฒนาการวิจัย (งบยุทธศาสตร์) กรมควบคุมโรค)

บทที่ 4
ผลการศึกษาวิจัย

ผลการศึกษาด้วยแบบสำรวจ/สัมภาษณ์ข้อมูล

ได้มีการสำรวจพื้นที่และสัมภาษณ์ข้อมูลจากอาสาสมัครที่สมัครใจยินยอมให้สัมภาษณ์ในกลุ่มประชากรศึกษาจำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิต กลุ่มผู้บริโภค กลุ่มผู้ขาย และกลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่เป้าหมาย 10 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ แพร่ ขอนแก่น อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานีและสงขลา ซึ่งการศึกษานี้มีประชากรศึกษาที่ยินยอมด้วยความสมัครใจเป็นอาสาสมัครในการให้สัมภาษณ์จำนวน 2,569 คน ในกลุ่มของผู้ปกครองเด็กนั้น ได้จำแนกผู้ปกครองของเด็กตามกลุ่มอายุของเด็ก โดยเด็กมีอายุไม่เกิน 12 ปี โดยจำแนกออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1. เด็กในช่วงก่อนเตรียมอนุบาล
2. เด็กเตรียมอนุบาล
3. เด็กอนุบาล
4. เด็กในชั้นเรียนประการศึกษาตอนต้น
5. เด็กในชั้นเรียนประถมศึกษาตอนปลาย

ทั้งนี้ในแต่ละจังหวัดนั้น ได้สุ่มเลือกเด็กในสถานศึกษาสังกัดรัฐบาล 1 แห่ง เด็กในสถานศึกษาสังกัดเอกชน 1 แห่ง โดยให้ครูสุ่มเลือกเด็กกลุ่มละ 20 คน ในแต่ละโรงเรียนนั้น แล้วสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็กทั้ง 5 กลุ่มที่สมัครใจยินยอมตอบแบบสัมภาษณ์ดังกล่าว จากแบบสัมภาษณ์ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ดังกล่าว พบว่า ประชากรศึกษาส่วนใหญ่มีสัญชาติไทย (ร้อยละ 99.2) เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.5 เพศชาย ร้อยละ 20.7 ไม่ระบุเพศ ร้อยละ 24.8 อายุเฉลี่ยของผู้ปกครองคือ 36.09 ปี (± 0.14 ปี) ประเภทของสถานศึกษาเป็นกลุ่มสถานศึกษาในสังกัดรัฐบาลมากที่สุด (ร้อยละ 54.6) รองลงมาได้แก่กลุ่มสถานศึกษาในสังกัดเอกชน (ร้อยละ 42.5) และไม่ระบุประเภทสถานศึกษา ร้อยละ 2.9 ส่วนใหญ่เป็นเด็กอนุบาล ร้อยละ 40.9 รองลงมาคือ เด็กประถม 1-3 ร้อยละ 20.8 อายุเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่สำรวจข้อมูลจากผู้ปกครองคือ 5.71 ปี(± 0.13 ปี)ในการเลี้ยงดูเด็กนั้นพบว่า ผู้ที่ดูแล / เลี้ยงดูประจำ มากที่สุดคือ ทั้งบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 41.6 รองลงมาคือ มารดาเป็นผู้ดูแล คิดเป็นร้อยละ 35.0 รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองมากที่สุด คือ 10,000 บาท รองลงมาคือ 20,000 บาท ทั้งนี้กลุ่มเด็กนั้นได้รับการดูแลด้านสุขภาพโดยมีเด็กที่ได้รับวัคซีนตามที่ราชการกำหนด ร้อยละ 75.7 มีโรคประจำตัวร้อยละ 23.3 มียาที่รับประทานเป็นประจำ ร้อยละ 30.1

2.ลักษณะของการเลือกซื้อของเล่นเด็ก

กลุ่มเด็กที่เป็นประชากรศึกษานั้นมีของเล่นเด็กของตนเอง ร้อยละ 93.7 โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ที่ซื้อของเล่นให้คือ มารดา คิดเป็นร้อยละ 29.7 โดยเลือกซื้อมาจากห้างสรรพสินค้ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.6

รองลงมาคือ ร้านค้าทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 23.5 ทั้งนี้พบว่าบริเวณสถานศึกษามีแหล่งซื้อ – ขาย ของเล่นเด็ก ร้อยละ 35.0 โดยผู้ปกครองเคยซื้อของเล่นเด็กที่สถานศึกษาและแหล่งใกล้เคียง ร้อยละ 20.9 เหตุผลในการซื้อนั้นคือ เป็นของล่อใจไม่ให้เด็กร้องไห้หรือไม่ยอมมาโรงเรียน นิยมซื้อของเล่นที่ราคาไม่แพง มีขายตามเทศกาลตามประเพณีนิยมในท้องถิ่น และไม่ได้สนใจลักษณะของเล่นที่อาจก่ออันตรายต่อเด็ก รวมทั้งไม่มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังพบว่ามีการขายขนมและขยะอิเล็กทรอนิกส์ในรูปของของเล่นเด็กในร้านค้าใกล้โรงเรียนอีกด้วย

รูปตัวอย่างของเล่นเด็กในร้านค้าใกล้โรงเรียนแห่งหนึ่ง

3. อาการผิดปกติของร่างกายเด็กที่พบภายหลังการเล่นของเล่นเด็ก

จากการสอบถามพบว่า ร้อยละ 79.3 เด็กเคยมีอาการผิดปกติของร่างกายจากการเล่นของเล่น เด็กเคยได้รับอันตรายจากของเล่นเด็กจากอุบัติเหตุต่างๆ ร้อยละ 11.8 หลังจากเด็กได้รับอันตรายจากของเล่นเด็กแล้ว สถานศึกษาและผู้ปกครองมีการปฐมพยาบาลเอง ร้อยละ 22.0 รองลงมาคือส่งสถานพยาบาล ร้อยละ 7.3 จากการสอบถามพบว่าอาการผิดปกติของร่างกายจากการเล่นของเล่นเด็กนั้นดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 1 ร้อยละของอาการผิดปกติของร่างกายของเด็กกลุ่มประชากรศึกษาภายหลังการเล่นของเล่นเด็ก

อาการ	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	ไม่ระบุ (ร้อยละ)
ผื่นขึ้นที่ผิวหนัง	9.0	79.2	11.8
ตุ่มพุพองที่ผิวหนัง	2.0	86.1	11.9
หายใจไม่ออก	1.3	86.8	11.9
เจ็บมือ	12.3	75.7	11.9
เจ็บตา	5.0	83.1	11.9
ปวดกล้ามเนื้อ	10.7	77.4	11.9
อื่น ๆ	1.2	86.9	11.9 -

4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพิษและอันตรายของของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ร้อยละ 90 ของผู้ผลิตของเล่นเด็กไม่มีองค์ความรู้และไม่มีความตระหนักด้านมาตรการความปลอดภัยและกลไกทางกฎหมายในการผลิตของเล่นเด็กที่ปลอดภัย ซึ่งเป็นสถานประกอบกิจการขนาดย่อม ขนาดเล็ก และกลุ่มแรงงานนอกระบบ ส่วนสถานประกอบกิจการขนาดใหญ่ โดยเฉพาะผู้ผลิตส่งออกขายต่างประเทศ จะมีความรู้ดีด้านในการผลิตของเล่นเด็กที่ปลอดภัย โดยมีระบบควบคุมคุณภาพและการตรึงฉลากทั้งตามกฎหมายของประเทศไทยและของสากล โดยเฉพาะตามมาตรการของสหภาพยุโรป ร้อยละ 90 ของตัวอย่างของเล่นเด็กมีระดับความดังของเสียงมากและมีสารเคมีหลายชนิดเจือปนอยู่ โดยเฉพาะสารทำละลายอินทรีย์และสารโลหะหนัก ซึ่งความเข้มข้นของสารโลหะหนักแต่ละชนิดนั้นขึ้นกับชนิดและสีของของเล่น (ดังแสดงในตารางที่ 2-4) นอกจากนี้ยังพบว่า ร้อยละ 70 ของของเล่นเด็กในโรงเรียนมีลักษณะที่ก่ออุบัติเหตุแก่เด็กได้ง่าย และพบว่า ผู้ผลิต ผู้ขายและผู้บริโภคนั้นไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฉลากของ สมอ. ดังกล่าว ทั้งนี้พบว่า ในการเลือกซื้อของเล่นนั้น พบว่า ร้อยละ 80 ของผู้ปกครองเลือกซื้อของเล่นเด็กตามทัศนคติของครอบครัว ประเพณีท้องถิ่น และรายได้ ร้อยละ 34.6 ของผู้ปกครองเคยให้เด็กซื้อของเล่นด้วยตัวเอง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.6) ต้องการให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับพิษและอันตรายจากของเล่นเด็กและต้องการให้มีการควบคุมกำกับเกี่ยวกับของเล่นเด็กให้มีความปลอดภัยต่อสุขภาพ(ร้อยละ 92.5) โดยมีความเห็นว่า ควรให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เป็นผู้ควบคุมกำกับและวิธีการควบคุมกำกับนั้นควรดำเนินการโดยการตรวจสอบการผลิตและการขายของเล่นเด็ก

จากการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ในกลุ่มครู ผู้ผลิต ผู้ขายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีความเข้าใจสับสนเกี่ยวกับเครื่องหมายและสัญลักษณ์ "มอก"ของสำนักงานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม "อย." ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ร้อยละ 80 ของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมีความตระหนักถึงภัยของของเล่นจึงมีกฎห้ามขายของเด็กเล่นในบริเวณโรงเรียน ร้อยละ 90 ของครูมีความรู้ในการเลือกของเล่นที่เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก แต่ร้อยละ 70 ของครูขาดความรู้เกี่ยวกับการเลือกของเล่นสำหรับเด็กที่ปลอดภัยจากพิษของสารเคมีสำหรับเด็กในโรงเรียน ทุกโรงเรียนมีการจัดครูดูแลเด็กระหว่างที่เล่นในสถานที่และในช่วงเวลาที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งการดำเนินการเกี่ยวกับของเล่นดังกล่าวนี้ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างโรงเรียนในสังกัดภาครัฐและโรงเรียนในสังกัดเอกชน ทั้งนี้พบว่า ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนมีผลต่อการเลือกซื้อของเล่นสำหรับเด็กไว้ในโรงเรียน ร้อยละ 90 ของทุกกลุ่มเป้าหมายขาดความรู้ในการเลือกซื้อ-ขายของเล่นที่ปลอดภัยและเหมาะสมกับวัยของเด็ก ในกรณีของผู้ผลิตและผู้ขายนั้นมีการขายขนมหรืออาหารเป็นส่วนประกอบกับวัสดุที่เป็นของเล่นเพื่อจูงใจในการซื้อ มีการขายของเล่นที่เป็นเครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ แสงเลเซอร์ สิ่งเทียมอาวุธ พลุ ประทัดและดอกไม้ไฟให้แก่เด็ก ในการได้รับความรู้นั้น กลุ่มครูต้องการให้มีการอบรมให้ความรู้ ณ โรงเรียนของตน ส่วนผู้ผลิตและผู้ขายนั้นต้องการให้มีสถานที่จัดอบรมโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้วยเหตุผลว่าต้องการได้ความรู้และต้องการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับผู้ผลิตและผู้ขายรายอื่นที่เข้าร่วมอบรมด้วยกัน นอกจากนี้ในการศึกษานี้พบว่ามีข้อ

แตกต่างในการเลือกซื้อของเล่นในภาคต่างๆตามประเพณีนิยมในพื้นที่ เช่น ปืนฉีดน้ำพลาสติกแรงดันสูงมักขายได้ดีในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ประทัดและดอกไม้ไฟ มักขายได้ดีในช่วงเทศกาลปีใหม่ และในช่วงมีการเฉลิมฉลองเทศกาลสำคัญประจำจังหวัด เป็นต้น

5. ผลการศึกษาในกลุ่มหน่วยงาน

ในกรณีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นมีการให้ความรู้ผู้ผลิตและผู้ขาย ในด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสุขภาพ ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานป้องกันควบคุมโรคนั้นยังไม่มีการดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและกลไกทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และไม่มีการประสานงานกับสมอ.และสคบ.

รูปแสดง “ห้องสมุดของเล่นเด็ก” ที่มีไว้บริการ ประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่

ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นพบว่ามีบทบาทเกี่ยวกับของเล่นเด็กกับพัฒนาการของเด็กเล็ก จากการศึกษาพบว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลมีการดูแลเกี่ยวกับการเล่นของเด็กเป็นอย่างดี และพบว่าองค์กรบริหารส่วนจังหวัดแพร่นั้นเป็นตัวอย่างองค์กรที่ที่มีความตระหนักถึงของเล่นที่ดีต่อพัฒนาการตามวัยของเด็กและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเป็นอย่างดี โดยมีการจัดทำห้องสมุดของเล่นเด็กเพื่อเป็นการนำร่องเป็นแห่งแรกในประเทศไทยสำหรับเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี เพื่อพัฒนาการทักษะของเด็กโดยมีความปลอดภัยในการเล่น โดยแบ่งเป็นโซนต่างๆ อย่างไรก็ตามพบว่า ลักษณะการดำเนินงานของห้องสมุดของเล่นเด็กและมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดไว้นั้นยังไม่มีการมุ่งเน้นเกี่ยวกับความปลอดภัยจากการสารเคมีอันตรายในผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก ในส่วนของสถิติการเจ็บป่วยนั้นยังมีการเก็บข้อมูลโดยหน่วยงานใดอย่างเป็นรูปธรรม

6. ผลการวิเคราะห์ของเล่นเด็กที่มีการวางขายบริเวณโรงเรียนในจังหวัดเป้าหมาย 10 จังหวัด พบว่าบริเวณ

จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนแต่ละจังหวัดเป้าหมายนั้นมีการวางขายของเล่นเด็กที่คล้ายคลึงกัน จากการสุ่มตัวอย่างของเล่นเด็กมาวิเคราะห์นั้น พบว่ามีการปนเปื้อนของสารโลหะหนักหลายชนิด ได้แก่ โครเมียม

(Cromium: Cr) สารหนู (Arsenic: As) เซเลเนียม(Selenium: Se) แคดเมียม(Cadmium: Cd) พลวง(Stronbium: Sb) แบเรียม (Barium: Ba) และตะกั่ว(Lead: Pb) (ดังแสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ชนิดของสารโลหะหนักที่วิเคราะห์ได้ในตัวอย่างของเล่นเด็ก

ชนิดของตัวอย่าง	ชนิดของโลหะหนักที่วิเคราะห์ได้
พลาสติก	**Ba**, Pb, Se, Cd, Sb
น้ำหมึกล่องหน	**Cr**, Pb, Se, As, Ba, Sb
ดินน้ำมัน	**As**, Pb, Ba, Cr, Cd, Sb
ลูกหินแก้วสีไม่เคลือบมัน	**Ba**, Cr, Pb, Sb, Cd
ลูกหินแก้วสีมีการเคลือบมัน	**Pb**, Ba, As, Cr, Se, Cd
ลูกโป่งยาง	**Ba**, As, Cr, Pb,Se, Cd, Sb
ลูกโป่งวิทยาศาสตร์(เป่าเป็นฟอง)	**Cr**, Pb, Ba, As, Sb, Cd, Se
ไม้ทาสี	**Pb**, Ba, Cr, As, Se, Cd, Sb,
ตัวดูดน้ำ	**As**, Ba, Cr, Pb, Sb, Cd
ที่ต่อเอ็บแฟชั่น	**Pb**, Cr, Ba, Sb, Cd, As, Se

หมายเหตุ: 1) วิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการโดยศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค

2) เรียงสัญลักษณ์สารเคมีจากซ้ายไปขวาตามระดับความเข้มข้นที่วิเคราะห์ได้จากมากไปน้อย

3) สัญลักษณ์ทางเคมีของสารที่พิมพ์เป็นตัวหนา หมายถึง ชนิดของสารเคมีที่มีปริมาณมากที่สุดในตัวอย่างของเล่นเด็กที่สุ่มมาจากบริเวณโรงเรียน

ในการศึกษายังพบว่ามีความแตกต่างของปริมาณของสารโลหะหนักตามความแตกต่างของสีของของเล่นอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากสารโลหะหนักบางชนิดมีผลในการให้สีสรร เช่น โครเมียมให้สีแดง แบเรียมให้สีเขียว พลวงให้สีฟ้า เป็นต้น (ดังแสดงในตารางที่ 3) ซึ่งปริมาณของโลหะหนักที่ตรวจพบในของเล่นเด็กบางชนิดนั้นมีปริมาณสารโลหะหนักบางชนิดเกินค่าความปลอดภัยที่กำหนด ได้แก่ สารโลหะหนักประเภทแบเรียม สารหนู โครเมียมและตะกั่ว (ดังแสดงในตารางที่ 4) ซึ่งสารเหล่านี้สามารถเข้าสู่ร่างกายเด็กได้ดีทางการหายใจและทางปาก และมีผลทำลายระบบสมอง ประสาท กล้ามเนื้อ ระบบเลือด และทำลายการทำงานของตับและไต นอกจากนี้สารหนูยังเป็นสารก่อมะเร็งผิวหนังอีกด้วย

ตารางที่ 3 ปริมาณของสารโลหะหนักที่วิเคราะห์ได้ในของเล่นเด็กจำแนกตามเฉดสี

ชนิดของตัวอย่าง	ปริมาณของโลหะหนัก (มิลลิกรัม/น้ำหนักกิโลกรัมของตัวอย่าง(mg/kg sample)) ที่วิเคราะห์ได้มากเป็นลำดับที่หนึ่งและลำดับที่สองจำแนกตามชนิดของตัวอย่างและเฉดสี							
	สีฟ้า	สีเหลือง	สีแดง	สีชมพู	สีขาว	สีม่วง	สีดำ	สีเขียว
พลาสติก	1)As 294 2)Ba 240	1)Ba 3769 2)As 277	1)Ba 1853 2)As 364	1)Ba 299 2)As 246	1)Ba 172 2)Pb 094		1)Ba 271 2)Pb 72	1)Ba 299 2)As 246
ลูกโป่งยาง	1)Ba 407 2)As 237	-	1)Ba 393 2)As 337	1)As 288 2)Ba 241	1)As 338 2)Ba 285	1)Ba 310 2)As 255		
ไม้ทาสี		1)Pb 289 2)Ba 116			1)Pb 283 2)Ba 271			
ตัวดูดน้ำ	1)As 294 2)Ba 240		1)As 294 2)Ba 240					

หมายเหตุ: 1) หมายเลข "1)" หมายความว่า ลำดับที่หนึ่ง หมายเลข "2)" หมายความว่าลำดับที่สอง

2) ตัวเลขที่บรรจุตามหลังสัญลักษณ์ทางเคมีของสาร เป็นตัวเลขแสดงปริมาณของสารเคมีชนิดนั้นๆ โดยมีหน่วยของปริมาณที่ตรวจพบเป็น "มิลลิกรัมต่อน้ำหนักกิโลกรัมของตัวอย่าง"

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบปริมาณสารโลหะหนักสูงสุดที่ปนเปื้อนในตัวอย่างของเด็กเล่นกับปริมาณสารโลหะหนักที่กำหนดสูงสุดเพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพสำหรับปริมาณโลหะหนักในสารละลายที่สกัดได้จากสี สารเคลือบ วัสดุขีดเขียน พลาสติก กระดาษและกระดาษแข็ง (ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2280 (2540))

ชนิดของตัวอย่าง	ชนิดของโลหะหนักในตัวอย่าง	ปริมาณของโลหะหนักในตัวอย่าง	เกณฑ์ที่กำหนดสูงสุด (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
ลูกโป่งยาง	แบเรียม	605	500
ลูกหินแก้วสีไม่เคลือบมัน	แบเรียม	161	500
พลาสติก	แบเรียม	299	500
ดินน้ำมัน	สารหนู	134	100
ตัวดูดน้ำ	สารหนู	294	100
น้ำหมึกล่องหน	โครเมียม	43	100
ลูกโป่งวิทยาศาสตร์ (เป่าเป็นฟอง)	โครเมียม	73	100
ไม้ทาสี	ตะกั่ว	289	250
ลูกหินแก้วสีมีการเคลือบมัน	ตะกั่ว	70	250
ที่ต่อเล็บแฟชั่น	ตะกั่ว	1630	250

7.ผลการศึกษาด้านมาตรการและกลไกทางกฎหมาย

7.1. หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลและกำหนดมาตรการ ความปลอดภัย

1) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) เป็น หน่วยงานภาครัฐในสังกัดของกระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่ในการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรมต่างๆ รวมทั้งของเล่นสำหรับเด็กด้วย โดยมีการตรวจสอบการออกแบบ โครงสร้าง และองค์ประกอบ เพื่อรับรองผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก สมอ.ใช้กฎหมายตาม "พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม" ในการควบคุมกำกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งได้ระบุข้อกำหนดสำคัญเกี่ยวกับชนิดของวัสดุที่ใช้ผลิตของเล่นสำหรับเด็ก ขนาดและความลึกของรูที่อวัยวะของเด็กอาจติดค้างได้ การติดไฟ ความมั่นคงแข็งแรง และทนทานต่อแรงดึง และวัตถุเจือปนในของเล่นสำหรับเด็ก

2) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค(สคบ.)

เป็นหน่วยงานภาครัฐในสังกัดของสำนักนายกรัฐมนตรี สคบ.ใช้กฎหมายตาม "พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค" โดยบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับของเล่นสำหรับเด็กของสคบ. ที่สำคัญ ได้แก่

- มีอำนาจบังคับให้ทำฉลากที่เป็นคำเตือนในกรณีพิเศษติดไว้ที่ของเล่นได้ โดยมีการประสานงานกับ สมอ.
- สามารถออกคำสั่งห้ามขายสินค้าหรือของเล่นที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ในกรณีที่สินค้านั้นต้องไม่มีประโยชน์ใด ๆ และเป็นอันตราย และไม่สามารถให้คำเตือนในการลดอันตรายนั้นได้
- สคบ. ไม่มีอำนาจในการสั่งให้เก็บสินค้า แต่มีอำนาจในการยึดสินค้า (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขนั้นมีอำนาจในการสั่งให้เก็บสินค้าเกี่ยวกับอาหารและยา)
- สคบ. ได้แก้ไขกฎหมายเพิ่มเติม ซึ่งมีผลวันที่ 23 สิงหาคม 2551 ว่าในกรณีที่มีคดีฟ้องร้องเกี่ยวกับอันตรายจากสินค้าที่เป็นของเล่นสำหรับเด็กนั้น ศาลมีอำนาจสั่งห้ามขายโดยให้ผู้ประกอบการเก็บสินค้าที่เป็นอันตรายนั้น
- สคบ. จะดำเนินการในการใช้กฎหมายในรูปแบบของมติของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

7.2 ข้อกำหนดทางกฎหมายไทยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก

1)วัสดุที่ใช้ผลิตของเล่นสำหรับเด็กได้และวัสดุที่ห้ามใช้ผลิตของเล่นสำหรับเด็ก

สมอ. ได้กำหนดวัสดุที่ใช้ผลิตของเล่นสำหรับเด็กพร้อมข้อกำหนด และได้กำหนดวัสดุที่ห้ามใช้ผลิตของเล่นสำหรับเด็ก ดังนี้

1.1) วัสดุที่ใช้ผลิตของเล่นสำหรับเด็ก สมอ.ได้กำหนดไว้ว่าของเล่นสำหรับเด็กนั้นต้องทำด้วยวัสดุใหม่หรือเศษวัสดุใหม่ที่ได้จากกระบวนการผลิตทำผลิตภัณฑ์อื่นที่ไม่เคยใช้งานมาก่อน และต้องปราศจากสิ่งแปลกปลอมที่เป็นอันตราย หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่สำคัญคือ วัสดุที่ทำของเล่นต้องปราศจากรา หรือร่องรอยการทำลายของปลวกหรือแมลงอื่นๆ ไม่มีเศษวัสดุที่แข็ง แหลม คม หรืออื่นๆที่เป็นอันตรายต่อเด็ก ทั้งนี้วัสดุที่ใช้ทำของเล่นได้แก่ พลาสติก ไม้ โลหะ แก้ว วัสดุยัดไส้ สิ่งทอ เชื้อเพลิง โดยมีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับวัสดุ 7 ประเภท ดังนี้

1.ไม้ ต้องปราศจากเชื้อรา ปลวก หรือแมลง ไม่อาบหรืออัดด้วยสารรักษาเนื้อไม้ที่อาจเป็นพิษ

2.พลาสติก ต้องทำจากเรซินที่ไม่เคยใช้งานมาก่อน ปราศจากสารเคมีหรือวัตถุใด ๆ ที่เป็นอันตราย

3.สิ่งทอ ต้องเป็นชนิดติดไฟต่ำ

4.วัสดุยัดไส้ ต้องปราศจากเศษวัสดุหรือวัตถุดิบใด ๆ ที่แข็ง แหลมคม หรืออื่น ๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็ก ไม่มีรา แมลง ชิ้นส่วนของแมลง มูลสัตว์ หรือตัวอ่อนของแมลง

5.วัสดุยัดไส้ที่เป็นเม็ด ขนาดไม่เกิน 3 มิลลิเมตร ต้องห่อหุ้ม 2 ชั้น ก่อนทำเป็นของเล่น

6.แก้ว ห้ามใช้ทำของเล่นสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ยกเว้นลูกแก้วในของเล่นที่เขย่าให้เกิดเสียง ให้ใช้แก้วทำของเล่นสำหรับเด็กอายุตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปได้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการใช้งาน เช่น กล้องส่องทางไกล และต้องหนาไม่น้อยกว่า 2 มิลลิเมตร

7. เชื้อเพลิงที่ใช้ร่วมกับของเล่น ซึ่งอาจอยู่ภายในของเล่นหรือแยกอยู่ต่างหาก ต้องมีคำเตือนไว้ที่ฉลาก

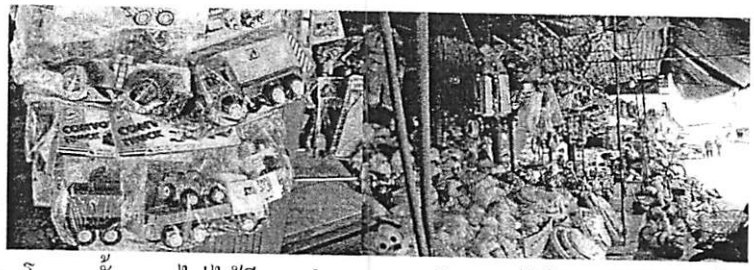

ในกรณีของโลหะนั้น ไม่ได้มีการกำหนดคุณลักษณะไว้ชัดเจน แต่ก็ควรใช้โลหะที่มีคุสมบัติที่แข็งแรง ไม่ผุกร่อน ไม่เป็นสนิมมาผลิตเป็นของเล่นสำหรับเด็ก

1.2 วัสดุที่ห้ามใช้ผลิตของเล่นสำหรับเด็ก

1. สารที่เมื่อถูกน้ำแล้วมีการขยายตัวเพิ่มขนาดผิดปกติ เช่น โซเดียมโพลิอะคริเลต เป็นต้น
2. วัสดุไวไฟ
3. เซลลูลอยด์ (เซลลูโลสไนเทรต) หรือวัสดุอื่นที่มีสมบัติการติดไฟเหมือนเซลลูลอยด์ ยกเว้นที่เป็นส่วนประกอบในสีและวาร์นิช
4. วัสดุที่ผิวหน้าจะลุกเป็นไฟวาบ
5. ก๊าซติดไฟได้
6. สารที่รวมตัวกับสารอื่นแล้วเกิดเป็นสารใหม่ที่ติดไฟได้

2) การออกแบบวัสดุ โครงสร้าง และองค์ประกอบของของเล่นสำหรับเด็ก

สมอ. ได้ระบุกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจสอบโครงสร้างและคุณลักษณะของวัสดุที่ใช้ผลิตของเล่นสำหรับเด็กไว้หลายประการ ที่สำคัญได้แก่

- **ของเล่นสำหรับเด็กต้องมีคุณสมบัติการติดไฟต่ำ**
- **มีความแข็งแรง ความคงทนต่อการตกกระแทก ความคงทนต่อแรงดึงและแรงบิด**
- **ไม่มีส่วนที่แหลม คม หรืออื่นๆที่เป็นอันตรายต่อเด็ก**
- **มีการกำหนดขนาดของของเล่นขนาดเล็กและของเล่นที่มีชิ้นส่วนขนาดเล็กที่ถอดออกได้ ของเล่นขนาดเล็กและของเล่นที่มีชิ้นส่วนขนาดเล็กที่ถอดออกไม่ได้ ของเล่นที่มีรูสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ต้องมีความลึกของรูมากกว่าหรือเท่ากับ 10 มิลลิเมตร มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของรูน้อยกว่า 5 มิลลิเมตร หรือมากกว่า 12 มิลลิเมตร**
- **การพองตัวในน้ำ**

- สภาพต้านทานไฟฟ้า
- ต้องไม่มีการบรรจุก๊าซหรือสารเคมีที่เป็นอันตรายเป็นเชื้อเพลิงประกอบของเล่น เพราะเสี่ยงต่อการระเบิดและเพลิงไหม้ เช่น ไม่ใช้ก๊าซไฮโดรเจนในการบรรจุเป็นชื้อเพลิง เป็นต้น
- ถ้าของเล่นมีเสียงดัง ต้องมีเกณฑ์ของระดับความดังของเสียงตามกำหนด (ดังแสดงในตารางที่ 5)
- ถ้ามีการใช้สารเคลือบ สารเคลือบนั้นต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด (ดังแสดงในตาราง ที่ 6)
- ถ้ามีโลหะหนักในสี และดินปั้นต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด (ดังแสดงในตารางที่ 7)
- อย่างไรก็ตามในปัจจุบันนี้ยังไม่มีเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับสารทำละลาย หรือตัวทำละลาย และกาว ที่ใช้ผลิตของเล่น เพียงแต่ระบุว่าต้องไม่มีพิษ หรืออาจมีได้ในปริมาณที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ตารางที่ 5 ระดับความดังของเสียงที่อนุญาตในของเล่นสำหรับเด็ก

ประเภทของเสียง	อายุของเด็ก	ระดับความดังของเสียงหรือระดับเสียงดังที่อนุญาต	ระดับเสียงดังเมื่อเปรียบเทียบกับเสียงธรรมชาติ
ของเล่นที่มีเสียงแบบไม่ต่อเนื่องและแต่ละครั้งมีเสียงนานน้อยกว่า 1 วินาที	• ของเล่นสำหรับเด็กอายุไม่เกิน 18 เดือน • ของเล่นของเด็กที่มีอายุเกิน 18 เดือน	• ไม่เกิน 105 เดซิเบลเอ • ไม่เกิน 110 เดซิเบลเอ	• เสียงเครื่องจักรทำงาน เสียงเล่นคอนเสิร์ต • เสียงเครื่องจักรทำงาน เสียงเล่นคอนเสิร์ต
ของเล่นที่มีเสียงแบบต่อเนื่องนานตั้งแต่ 1 วินาทีขึ้นไป	• ของเล่นสำหรับเด็กอายุไม่เกิน 18 เดือน • ของเล่นของเด็กที่มีอายุเกิน 18 เดือน	• ไม่เกิน 75 เดซิเบลเอ • ไม่เกิน 85 เดซิเบลเอ	• เสียงสนทนา พูดคุย • เสียงการจราจรที่คับคั่ง

ที่มา: ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2280 (พ.ศ. 2540)

ตารางที่ 6 เกณฑ์ที่กำหนดสูงสุดเพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพจากปริมาณโลหะหนักในสารละลายที่สกัดได้จากสารเคลือบ วัสดุขัดเงียน พลาสติก กระดาษและกระดาษแข็ง

โลหะหนัก	เกณฑ์ที่กำหนดสูงสุด(มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
พลวง	250
สารหนู	100
แบเรียม	500
แคดเมียม	100
โครเมียม	100
ตะกั่ว	250
ปรอท	100

ที่มา: ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2280 (พ.ศ. 2540)

ตารางที่ 7 เกณฑ์ที่กำหนดสูงสุดเพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพจากปริมาณโลหะหนักในสารละลายที่สกัดได้จากสี และดินปั้น

โลหะหนัก	เกณฑ์ที่กำหนดสูงสุด(มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
พลวง	250
สารหนู	50
แบเรียม	250
แคดเมียม	50
โครเมียม	25
ตะกั่ว	100
ปรอท	25

ที่มา: ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2280 (พ.ศ. 2540)

3) ฉลากรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกี่ยวกับของเล่นสำหรับเด็กและข้อแนะนำหรือคำเตือน

สมอ. ได้มีข้อกำหนดให้ของเล่นต้องมีการติดฉลากที่มีข้อความเป็นคำเตือนและวิธีเล่น และต้องติดสัญลักษณ์รับรองมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก โดยสัญลักษณ์ของเล่นที่ได้มาตรฐานจะมีตราสัญลักษณ์เครื่องหมายมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์(มอก.) ของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ *โดยการอนุญาตนั้นมีเครื่องหมายที่ใช้กับผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานประเภทต่างๆ รวม 3 เครื่องหมาย ซึ่งจะแสดงด้วยสีใดก็ได้ แต่ต้องมีลักษณะของเครื่องหมายมาตรฐานและหมายเลข มอก. กำกับตามประเภทของผลิตภัณฑ์ ดังนี้*

1.เครื่องหมายมาตรฐานทั่วไป เป็นมาตรฐานที่กำหนดเพื่อให้การรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์โดยทั่วไป โดยผู้ประกอบการที่ทำผลิตภัณฑ์สามารถยื่นขอใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐานได้ด้วยความสมัครใจ เมื่อสำนักงานฯได้ตรวจสอบโรงงาน กรรมวิธีการผลิต และทดสอบผลิตภัณฑ์และเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว สำนักงานฯก็จะอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานที่ผลิตภัณฑ์นั้นได้

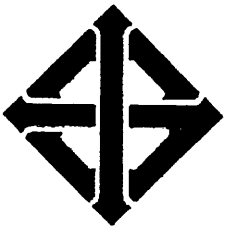

2. เครื่องหมายมาตรฐานบังคับ เป็นมาตรฐานที่กำหนดขึ้นเพื่อความปลอดภัย และเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจจะเกิดแก่ประชาชน
หรือกิจการอุตสาหกรรมหรือเศรษฐกิจของประเทศ โดยการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผลิตภัณฑ์นั้นๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน หรือที่เรียกว่า มาตรฐานบังคับ ซึ่งผู้ผลิต ผู้จำหน่ายและผู้นำเข้าจะต้องผลิต จำหน่ายและนำเข้าแต่ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน ตามที่สำนักงานฯ ประกาศกำหนดเท่านั้น หากไม่กระทำตามจะมีความผิดตามกฎหมาย

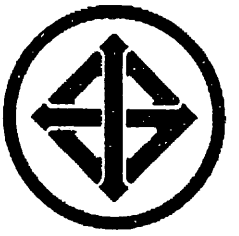

สำหรับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็กนั้นต้องเป็นเครื่องหมายมาตรฐานบังคับเท่านั้น และมีหมายเลขมอก. กำกับตามกฎหมายที่ใช้ในปัจจุบัน คือ “685-2540 ” ดังนี้

มอก. 685-2540

สคบ. ได้มีกฎหมายเกี่ยวกับการติดฉลากในการแนะนำ เตือนถึงอันตราย การป้องกัน และการใช้สำหรับของเล่นเด็ก ประเภทต่างๆต่อไปนี้

1) ประเภทที่มีล้อเลื่อน เช่น รองเท้าสเก็ต รถเด็กหัดเดิน เป็นต้น
2) เครื่องเล่นสนาม ที่ต้องมีการเคลื่อนย้าย

4. ข้อบังคับทางกฎหมายไทยที่ควรทราบ

4.1 ผู้ทำ[1] หรือ ผู้นำเข้า

- ต้องได้รับอนุญาตให้ทำหรือนำเข้า
- ต้องทำหรือนำเข้าเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามมาตรฐานเท่านั้น
- ผู้ทำ/ผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ (บังคับ) โดย*ไม่ได้รับอนุญาต*ฯ เพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร และผู้รับใบอนุญาตทำ/ผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ (บังคับ)*ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน*เพื่อจำหน่ายฯ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 1 ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4.2 ผู้ขาย

- ต้องขายเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาตตามหลักเกณฑ์ในการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์
- ผู้ใด*ใช้เครื่องหมาย*มาตรฐานโดยมิได้รับใบอนุญาต หรือเลียนแบบเครื่องหมายมาตรฐานเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายมาตรฐาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับตั้งแต่ 1 แสน
  ถึง 1 ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ผู้ใดโฆษณา จำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ (บังคับ) โด*ยรู้อยู่*ว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน หรือฝ่าฝืนพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
  ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับตั้งแต่
  5,000-50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

---

[1] หมายถึง ผู้ผลิต

หมายเหตุ: ในปัจจุบันกิจการที่เกี่ยวข้องกับของเล่นที่ยังไม่มีข้อกำหนดควบคุม ได้แก่

- *การจัดให้มีการเล่นสเก็ตโดยมีแสงหรือเสียงประกอบหรือการเล่นอื่นในทำนองเดียวกัน*
- *การประกอบกิจการสวนสนุก ตู้เกม*

<u>ผลิตภัณฑ์ใดที่ไม่ใช่ของเล่นสำหรับเด็กตามกฎหมายกำหนด</u>

โดยทั่วไปแล้ว ของเล่นสำหรับเด็กนั้นมีความหมายครอบคลุมของเล่นทุกประเภท รวมถึงชิ้นส่วนและอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับของเล่น แต่มีของเล่นบางประเภทที่สำนักงานผลิตภัณฑ์มาตรฐานอุตสาหกรรม(สมอ.) และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค(สคบ.)ได้ยกเว้นว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่จัดว่าเป็นของเล่นสำหรับเด็ก ดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ที่สมอ.กำหนดว่าไม่ใช่ของเล่นสำหรับเด็ก

- ริ้วประดับและเครื่องตกแต่งงานบันเทิง
- จักรยาน 2 ล้อ ที่มีอานนั่งสูงเกิน 635 มิลลิเมตร
- ลูกดอก ง่ามยิง หนังสติ๊ก

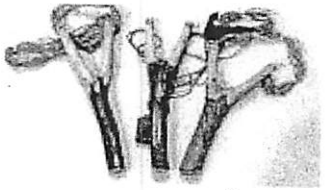

- อุปกรณ์หรือเครื่องเล่นสนาม (มากกว่า 2 คนขึ้นไป)
- ปืนยาวและปืนสั้นอัดลม
- ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเพื่อตกแต่งสะสม ไม่ใช่สำหรับเล่น
- แบบจำลองย่อส่วนที่ไม่ใช่สำหรับเล่น
- อุปกรณ์กีฬา กรีฑา การพักแรม เครื่องดนตรี ยกเว้นของเล่นที่เป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของอุปกรณ์หรือเลียนแบบข้างต้นเพื่อใช้เล่นทั่วไปและเหมาะสมกับเด็ก
- เครื่องบินจำลอง จรวดจำลอง และรถจำลอง ยกเว้นของเล่นที่เป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของอุปกรณ์หรือเลียนแบบข้างต้นเพื่อใช้เล่นทั่วไปและเหมาะสมกับเด็ก
- ของสะสมสำหรับนักสะสมผู้ใหญ่
- อุปกรณ์สำหรับใช้ในน้ำลึกที่มีขนาดใหญ่พอที่จะรองรับเด็กได้ เช่น แพ เรือ เป็นต้น
- ของเล่นเชิงธุรกิจ เช่น เครื่องเล่นในห้างสรรพสินค้า เป็นต้น
- ตัวต่อภาพเกิน 500 ชิ้น
- พลุ ประทัด และดอกไม้ไฟ
- ผลิตภัณฑ์ซึ่งประกอบด้วยอุปกรณ์ที่ใช้ความร้อนเจตนาให้ใช้ภายใต้การดูแลของผู้ใหญ่ในในลักษณะการสอน
- ยานพาหนะที่ใช้เครื่องยนต์สันดาป

- ของเล่นที่ใช้เครื่องยนต์ไอน้ำ
- ของเล่นประเภทวีดีโอที่สามารถต่อกับจอภาพได้ที่ทำงานด้วยแรงดันไฟฟ้าเกิน 24 โวลต์
- หัวนมยางดูดเล่น
- ตู้อบไฟฟ้า เตารีดไฟฟ้า หรืออุปกรณ์ใช้งานอื่น ๆ ที่ทำงานด้วยแรงดันไฟฟ้าเกิน 24 โวลต์
- เครื่องประดับเลียนแบบอัญมณีสำหรับเด็ก
- ชูชีพและอุปกรณ์อื่น ๆ สำหรับช่วยพยุงตัวในน้ำ
- แว่นตาว่ายน้ำ แว่นตากันแดด และเครื่องป้องกันสายตาอื่นๆ รวมถึงหมวกสำหรับใส่เวลาขี่จักรยานและเล่นสเกตบอร์ด
- ของเล่นที่ถูกขับเคลื่อนในอากาศอย่างอิสระโดยใช้แถบยางยืดประเภทงานยิง เช่น เครื่องล่อนและจรวด
- ชุดทดลองเคมี

2. ผลิตภัณฑ์ที่สคบ.กำหนดว่าไม่ใช่ของเล่นสำหรับเด็ก

- ตัวพองน้ำหรือ ตัวดูดน้ำ
- ลูกโป่งสวรรค์ หรือลูกโป่งวิทยาศาสตร์
- ปืนฉีดน้ำ
- ลวดดัดฟันแฟชั่น

8.<u>ผลการประชุมระดมสมองจากผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือเพื่อการป้องกันควบคุมโรคจากพิษและอันตรายจากของเล่นเด็ก</u>

จากการประชุมระดมสมองผู้ที่เกี่ยวข้องกับของเล่นเด็ก ได้แก่ กลุ่มครู ผู้ผลิต ผู้ขาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด และหน่วยงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าควรมีแนวทางความร่วมมือในการป้องกันควบคุมโรคจากพิษและอันตรายจากของเล่นเด็ก โดยเห็นควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีบทบาทในการช่วยป้องกันควบคุมโรคดังกล่าวตามหน้าที่ของตน ทั้งนี้ควรให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นหน่วยงานประสานหลักในระดับจังหวัด และหน่วยงานสำนักงานป้องกันควบคุมโรคเป็นหน่วยงานประสานหลักระดับเขต โดยกรมควบคุมโรคมีหน้าที่สนับสนุนองค์ความรู้ระดับประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ควบคุมกำกับการซื้อ-ขายในพื้นที่ที่รับผิดชอบ กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับผิดชอบในการควบคุมกำกับการผลิต กระทรวงแรงงานรับผิดชอบเกี่ยวกับคนงานที่ผลิตของเล่นเด็ก สำนักงานคระกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมควรมีการสำรวจและตรวจจับของเล่นที่ไม่ได้มาตรฐานและเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวควรมีการเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการทางกฎหมายเพื่อความปลอดภัยของสุขภาพ ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แนวทางความร่วมมือป้องกันโรคและภัยสุขภาพเด็กจากพิษและอันตรายในของเล่นเด็ก

ผู้ที่เกี่ยวข้อง / กิจกรรม	ครู	ผู้ปกครอง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด(สสจ.)	กรมควบคุมโรค	สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.)	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	โรงพยาบาล	สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)	สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)	แรงงานจังหวัด	อุตสาหกรรมจังหวัด
ความรู้ด้านพิษและอันตราย	- ให้ความรู้แก่นักเรียนและผู้ปกครอง - บรรจุเข้าในหลักสูตรการผลิตครู (บุคลากรทางการศึกษา)	- เข้ารับการอบรม - เลือกซื้อของเล่นที่ปลอดภัย -แนะนำและดูแลเด็กในปกครอง	- ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ - ประสานหน่วยที่เกี่ยวข้อง	- ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ในภาพรวมของประเทศ -สนับสนุนงบประมาณ - ศึกษาวิจัย	- ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ที่รับผิดชอบระดับเขต -สนับสนุนวิชาการ - ศึกษาวิจัย	- สนับสนุนงบประมาณ - ให้ความรู้ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น หอกระจายข่าว วิทยุชุมชน เป็นต้น - ควบคุมการจำหน่ายและการเลือกซื้อในสถานศึกษาและหน่วยงานในกำกับ	- ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ -รวบรวมรายงานการเจ็บป่วย พิการและเสียชีวิตจากของเล่นเด็ก	- ให้ความรู้ด้านคุ้มครองผู้บริโภค -บังคับใช้กฎหมาย	- ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ -บังคับใช้กฎหมาย -ออกกฎหมายให้ครอบคลุม -สุ่มตรวจสินค้าในท้องตลาดเป็นระยะของเล่นที่ได้มาตรฐาน	- ให้ความรู้ด้านการผลิตที่ปลอดภัยต่อผู้ใช้แรงงานและการผลิตของเล่นที่ได้มาตรฐานแก่แรงงานที่เป็นผู้ผลิต	- รวบรวมข้อมูลแหล่งผลิตของเล่น -ให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งผลิตของเล่น - ให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตของเล่นที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค

บทที่ 5
สรุป วิจารณ์ผล และข้อเสนอแนะ

ของเล่นที่ดีสำหรับเด็กนั้นควรเป็นสิ่งที่สามารถจับต้องได้ และให้ความเพลิดเพลินแก่เด็ก โดยมีความปลอดภัยจากการเล่น และเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก ดังนั้นจึงต้องได้มาตรฐานการผลิตทางอุตสาหกรรมโดยผ่านการตรวจสอบการออกแบบ โครงสร้าง และ องค์ประกอบ ให้ความสนุกสนานถูกใจเด็ก เหมาะสมกับวัยและความสนใจความสามารถของเด็ก และควรให้เด็กเริ่มต้นเล่นของเล่นจากของเล่นที่ง่ายก่อน แล้วจึงค่อยๆ เปลี่ยนเป็นยากขึ้นตามลำดับ

อย่างไรก็ตามควรคำนึงถึงความปลอดภัยสำหรับเด็กเป็นประการสำคัญ ซึ่งข้อพึงระวังในการเลือกซื้อของเล่นสำหรับเด็กมีดังนี้

- ไม่ซื้อของเล่นที่มีกฎหมายห้ามจำหน่ายและผลิตภัณฑ์ที่ไม่จัดว่าเป็นของเล่น
- เมื่อเลือกซื้อของเล่นต้องสังเกตฉลากว่าเป็นของเล่นที่ได้มาตรฐานหรือไม่ โดยสังเกตว่ามีตรารับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.-685-2540) หรือไม่
- อ่านคำอธิบายวิธีเล่นหรือข้อระวังที่แนบมากับของเล่น ให้เข้าใจและควรให้เด็กลองเล่นในความดูแลของผู้ปกครองจนกว่าจะแน่ใจแล้วว่า เด็กสามารถเล่นเองได้อย่างปลอดภัย ต้องนึกถึงเพื่อนหรือพี่น้องคนอื่นๆ ในบ้านด้วยเช่นคนในบ้านจะร่วมเล่นด้วยได้หรือไม่ หรือจะเกิดอันตรายแก่เด็กอื่นๆหรือไม่
- ไม่เลือกของเล่นที่มีชิ้นส่วนเล็กๆ ที่สามารถจะถอดออกหรือแตกหักได้ง่าย เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กเกิดอาการสำลัก ไม่ควรจะให้เด็กเล่นก้อนหิน หรือของเล่นที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 1 3/4 นิ้ว หรือ ยาว 2 นิ้ว เพราะอาจหลุดเข้าคอเด็กได้
- ไม่ซื้อขนมที่ขายในรูปแบบของเล่นหรือแถมมากับของเล่น เนื่องจากวัตถุที่เป็นส่วนประกอบของของเล่นจะเจือปนไปกับขนมด้วย เมื่อเด็กรับประทานขนมก็จะได้รับสารพิษที่ปนเปื้อนในขนมนั้นเข้าสู่ร่างกาย โดยเฉพาะ
- ของเล่นที่ใช้ไฟฟ้า ควรเลือกสำหรับเด็กอายุมากกว่า 8 ปี
- ของเล่นประเภทลูกดอกหรือธนูควรมีที่หุ้มปลายที่แข็งแรงด้วยวัสดุที่นุ่มและยืดหยุ่นได้
- ลูกโป่งที่มีก๊าซลอยได้ไม่เหมาะสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี และห้ามใช้ก๊าซไฮโดรเจนหรือก๊าซไวไฟอื่นบรรจุลูกโป่งเนื่องจากเสี่ยงต่อการติดไฟและระเบิดได้
- เชือกของของเล่นลากจูง ไม่ควรยาวเกินรอบคอของเด็ก
- ห้ามให้เด็กเล่นของเล่นประเภทอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เสื่อมสภาพ เพราะจะมีโอกาสได้รับสารโลหะหนักได้มาก เนื่องจากเป็นส่วนประกอบของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
- ห้ามเด็กเล่นของเล่นที่มีแสงเลเซอร์เพราะจะทำลายดวงตาเด็กได้

- ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีเล่นของเล่นที่ทำด้วยแก้วเพราะเด็กเล็กยังจับของไม่แน่น อาจทำแตกและบาดเด็กได้
- ควรเลือกของเล่นที่มีการระบุไว้ว่า "ปราศจากพิษ" หรือใช้ภาษาอังกฤษว่า "Non Toxic" หรือ "วัสดุที่ซักล้างได้"
- ไม่ปล่อยให้เด็กเล่นตามลำพัง หรือปล่อยให้เด็กเล่นอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่ม โดยไม่มีผู้ใหญ่คอยดูแล เพราะหากเกิดอุบัติเหตุฉุกเฉินเด็กจะไม่สามารถช่วยเหลือตนเองหรือเพื่อนให้ปลอดภัยได้ เด็กต่างวัยกันเล่นด้วยกันก็อาจมีความเสี่ยงด้วย
- ไม่ส่งเสริมให้เด็กเล่นของเล่นที่เป็น "สิ่งเทียมอาวุธ" เพราะสามารถทำเป็นอาวุธได้ เช่น ดาบปลอม ปืนอัดลม ปืนปลอม ปืนเลเซอร์ เป็นต้น เนื่องจากเด็กไม่สามารถแยกแยะระหว่างของเล่นและของจริงได้ หากเด็กหยิบอาวุธของจริง มาเล่น อาจก่อให้เกิดอันตรายได้
- ไม่อนุญาตให้เด็กซื้อประทัดและดอกไม้ไฟเพียงลำพัง และไม่ปล่อยให้เด็กเล่นของเล่นประเภทนี้โดยลำพัง
- ไม่ซื้อของเล่นที่มีเสียงดังมากจนเกินไป
- ไม่ซื้อของเล่นที่ใช้คุณภาพไม่ดีเพราะจะหลุดลอกเข้าปากเด็กได้ เช่น ตุ๊กตาที่มีเศษผ้าหลุดลุ่ย ซึ่งเศษผ้านั้นอาจติดคอเด็กได้
- ไม่ซื้อของเล่นที่มีส่วนประกอบของสารเคมีอันตรายที่เด็กอาจจะได้รับสัมผัสสารเคมีอันตรายนี้จากการหายใจ ทางผิวหนังและทางการกิน
- ไม่ซื้อของเล่นประเภทอ่อนนุ่มที่ตัดเย็บไม่ดีพอ ไม่ซื้อตุ๊กตาตัวใหญ่จนเกินไป หรือหมอนหนุนที่หนาและยุบตัวได้มาก เพราะอาจตกทับเด็ก และกดทับบริเวณอกทำให้เด็กหายใจไม่ออกได้
- ไม่ซื้อของเล่นที่มีถ่านแบตเตอรี่ที่มีลักษณะเป็นกระดุมขนาดเล็ก เพราะหลุดออกได้ง่าย และอาจอุดกั้นการหายใจของเด็ก หรือหากกลืนเข้าไป อาจติดคอเด็กได้
- ไม่ซื้อของเล่นที่บรรจุก๊าซอันตรายและก๊าซไวไฟ
- ไม่ซื้อของเล่นที่เป็นตัวดูดน้ำหรือตัวพองน้ำ หากเด็กกลืนเข้าไป จะอุดกั้นหลอดลมและทางเดอาหารได้
- ไม่ซื้อของเล่นที่มีผิวมันลื่นที่มีขนาดเล็กรวมทั้งแม่เหล็กขนาดเล็ก เพราะเด็กอาจเสียชีวิตได้เนื่องจากของเล่นติดคอทำให้หายใจไม่ออก เพราะเมื่อกลืนเข้าคอ หรือใส่จมูก จะอุดกั้นหลอดอาหารและหลอดลมและยากต่อการคีบจับออก
- ของที่จะขีดข่วนได้ เช่น มีช่องให้นิ้วแหย่ลงไป ของเล่นที่ต้องไขลานอาจจะบาดมือหรือพันผมได้ รวมทั้งของเล่นประเภทที่จะทำให้เกิดอันตรายอื่นได้ เช่น ม้าโยก เก้าอี้โยก ไม้โยกเยก อาจทับเท้าเด็กให้บาดเจ็บได้

- ไม่ซื้อของเล่นที่เลียนแบบอาวุธหรือเรียกว่า "สิ่งเทียมอาวุธ" เช่นปืนอัดลม มีด ดาบ ปืนเลเซอร์ เป็นต้น เนื่องจากเด็กอาจได้รับบาดเจ็บ และยังมีส่วนส่งเสริมให้เด็กมีอารมณ์และพฤติกรรมการแสดงออกที่ก้าวร้าวรุนแรงได้
- ของเล่นที่เคลื่อนที่ได้ เช่น จักรยานสำหรับเด็ก โรลเลอร์เบรด ฯลฯแม้ว่าจะมีการระบุอายุของผู้เล่นไว้ก็ตาม แต่โรลเลอร์เบรดและรองเท้าสเก็ตที่มีการเคลื่อนที่เร็วและมีโอกาสลื่นไถลสูง ส่วนจักรยานสำหรับเด็กแม้มีล้อเล็กช่วยประคองแต่ก็อาจเกิดอุบัติเหตุหรือถ้าซ้อนท้ายเท้าอาจหลุดเข้าซี่ล้อรถได้
- ลูกโป่งที่บางๆ เด็กใช้ปากดูด หรือสูดลมเข้าปากเพื่อจะเป่าใหม่อาจขาดหลุดเข้าไปปิดลม ทำให้เป็นอันตรายถึงตายได้
- ระวังของเล่นที่มีความแหลมคมต่างๆ เช่น ปาเป้าธนู ดาบ มีด เป็นต้น อาจทำให้เด็กบาดเจ็บได้
- ไม่ซื้อของเล่นประเภท รถจักรยาน รถสามล้อ ที่ประกอบไม่แน่นหนามั่นคง เพราะเมื่อเด็กเล่นล้ออาจหลุด คานเหล็กและตะปูอาจทิ่มแทงเด็กได้
- ระวังของที่เป็นอันตรายแก่ดวงตาของเด็ก เช่น แว่นตา แว่นขยาย กล้องส่องทางไกล ปากกาเลเซอร์ ตัวชี้เลเซอร์ เป็นต้น เพราะเด็กอาจนำแว่นตา แว่นขยาย กล้องส่องทางไกล ไปส่องดูดวงอาทิตย์ และเด็กอาจส่องแสงเลเซอร์เข้าตาตนเองหรือเพื่อนได้ ทำให้เกิดอันตรายแก่ดวงตาเด็ก และตาอาจบอดได้
- ของเล่นที่อาจไหม้หรือลวกเด็ก ได้แก่ ของเล่นประเภทเครื่องครัว ที่ใช้ไฟฟ้าหุงต้มได้จริงนั้นควรอนุญาตให้เล่นเฉพาะเด็กโตเท่านั้น และเวลาเลือกซื้อควรพิจารณาถึงความประณีตในการประดิษฐ์ รวมทั้งความร้อนต้องได้รับการควบคุมไม่ให้สูงมากจนถึงขีดอันตราย มีที่ป้องกันไม่ให้เด็กถูกส่วนที่ร้อนจัด เป็นต้น
- ของเล่นไฟฟ้าทั้งที่มีแบตเตอรี่ในตัว และต้องเสียบปลั๊ก ควรดูแลอย่างใกล้ชิด เล่นเสร็จต้องถอดปลั๊กไฟออก
- ของเล่นนั้นอาจเป็นแหล่งสะสมสิ่งสกปรกได้ดี เช่น ตุ๊กตาผ้า เป็นต้น เมื่อซื้อมาแล้วควรล้างและลวกฆ่าเชื้อโรคก่อนให้เด็กเล่น และควรหมั่นทำความสะอาดโยการล้างและฆ่าเชื้อโรคบ่อยๆ

โดยสรุปแล้วพบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วครู ผู้ปกครอง ผู้ผลิต ผู้ขายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับของเล่นสำหรับเด็กที่เหมาะสมตามพัฒนาการตามวัยและปลอดภัยต่อสุขภาพ ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านสุขภาพและกฎหมายยังไม่มีการประสานความร่วมมือในการดูแลสุขภาพเด็กให้ปลอดภัยจากของเล่น ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงมีข้อเสนอแนะใน 5 ประเด็นหลักดังนี้

1. **หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งด้านข้อบังคับทางกฎหมายและหน่วยงานด้านสาธารณสุขควรมีการประสานงานในการควบคุมกำกับ อบรม ถ่ายทอดองค์ความรู้ และประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับกลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้ปกครอง ครู ผู้ผลิต ผู้ขาย และหน่วยงานหรือองค์กรใน**

พื้นที่เกี่ยวกับการเลือกซื้อของเล่นสำหรับเด็กให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย และไม่มีพิษและอันตรายต่อเด็ก

2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดควรเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานป้องกันโรคและภัยสุขภาพของเด็กจากของเล่นและมีการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยเฉพาะหน่วยงานด้านการศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ควรบรรจุมาตรการการเลือกซื้อของเล่นเด็กไว้ในระเบียบการจัดซื้อของเล่นเด็กในสถานศึกษาและสถานที่ที่จัดเตรียมให้เด็กเล่น
4. ควรมีสถานบริการสาธารณะสำหรับการเล่นของเด็กที่ปลอดภัย ดังตัวอย่าง "ห้องสมุดของเล่นเด็ก" ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่
5. หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ครู ควรร่วมมือในการสำรวจและตรวจสอบของเล่นที่มีขาย และมีให้เด็กเล่นอย่างต่อเนื่อง
6. สถานศึกษาสำหรับเด็กควรมีการอบรม ประชาสัมพันธ์แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลือกของเล่นสำหรับเด็กและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนในการตัดสินใจในการเลือกของเล่นสำหรับเด็กในโรงเรียน

บรรณานุกรม

1. คู่มือการเลือกซื้อของเล่น. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์. [อ้างวันที่ 30 พฤษภาคม 2551 .ในการประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจงโครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย]. สมาคมอุตสาหกรรมของเล่นไทย.
2. IFCS. Forum V Chemical safety for sustainable development, Fifth Session of the Intergovernmental Forum on Chemical Safety : Toys and chemical safety a thought starter, 25-29 September 2006, Budapest, Hungary.
3. ศรายุทธ อินทร์แก้ว. ของเล่นเด็ก อันตรายที่ควรตระหนัก. [cited 25 February 2008]. Available from URL: http:// gotoknow.org/blog/ healthconsumerprotect11/167294.
4. Consumer Group Alerts to Hidden Toy Hazards(CALPIRG). Consumer group alerts to hidden toy hazards.[cited 8 October 2007]. Available from URL: http://www.calpirg/news-releases/food-safety/food-safety-news/consumer-group-alert-...
5. National Association of Sate PIRGs, Trouble in Toyland: the 20th Annual Survey of Toy Safety. [cited 26 October 2007]. Available from URL: http://www.toysafety.net/toysafety.asp?id2=20594.
6. หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ. ฉบับที่ 2271 (18 พฤศจิกายน 2550). ตลาด: สมอ. เช็กบิลโทษแพ่งทางอาญาขายของเล่นเด็กปนสารตะกั่ว. [cited 22 November 2007]. Available from URL: http://www.thannews.th.com/ detialnews.php?id=M1722712&issue=2271.
7. Purvis M., New Report to Show Children's Products cans Contain Toxic Chemicals, Toy Safety News, U.S. PIRG, 2003.
8. US Public Interest Research Group. National PIRG Survey Finds Hazardous Toys; Consumer Group Warns Shoppers About Hidden Dangers ... Choke Hazards, Toxic Chemical Hazards Described. For immediate release 24 November 1998 (9.30 am). [cited 26 October 2007]. Available from URL: http://www.commondreams.org/pressreleaseNov%2098/12498c.htm
9. Valya Telep. Tips on Toys. Publication Number 350-063. Verginia State University. 2007. [cited 26 November 2007]. Available from URL: http://www.ext.vt.edu/pubs/ family/350-063/350-063.html.
10. National Association of State PIRGs. Summary of toys hazards and examples of potentially dangerous toys. [cited 10 August 2007]. Available from URL: http://www. toysafety.net/toysafety.asp?id2=8500.
11. อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์. ของเล่นสุดเสี่ยง 9 ประเภท.ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก.[cited 13 october 2007]. Available from URL: http://www.adisak. blog. mthai.com/2008/04/

12. ฝ่ายวิจัย บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ปี 2543: Toys. บริษัทเงินทุนแห่งประเทศไทย. 2543.
13. กรมส่งเสริมการส่งออก. ของเล่นเด็กทำจากไม้ยางพารา. กรมส่งเสริมการส่งออก. [cited 24 October 2003]. Available from URL: http://22989xthai xff xlocal xmanufac xreference v%govlp%dip.
14. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2280-2282, กระทรวงอุสาหกรรม, 2540.
15. EU Legislation and Policy Relating to Mercury and Its Compounds. Working document. March 2004.
16. The European Consumer voice in Standardisation. European Consumer Day Focuses on Sustainable consumption. [cited 26 October 2007.]. Available from URL: http://www.anec.org/ anec.asp?rd= 8298&ref=02-01.01&lang=en&id=173.
17. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. แผนแม่บทความปลอดภัยด้านเคมีวัตถุแห่งชาติ ฉบับที่ 3. นนทบุรี. 2550.
18. กระทรวงอุสาหกรรม. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2280 (พ.ศ. 2540). กรุงเทพมหานคร. 2540.

ภาคผนวก

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

กรมควบคุมโรค

••••••••••••••••••••

รายการเอกสารที่ขอรับการรับรอง

1. โครงการวิจัย: รหัส 4/51–230: โครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย

2. รายชื่อและหน่วยงานของผู้วิจัยหลัก

ดร.นลินี ศรีพวง

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค

กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

3. เอกสารที่พิจารณาแล้วให้การรับรอง :

3.1 โครงร่างการวิจัยฉบับภาษาไทย "โครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย" ฉบับแก้ไขครั้งที่ 3 วันที่ 7 เมษายน 2551

3.1 เอกสารแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยของอาสาสมัครภาษาไทย : ฉบับแก้ไขครั้งที่ 3 วันที่ 7 เมษายน 2551

4. ระยะเวลาการศึกษา: 1 ปี

ระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย: 1 ปี (เมษายน 2551–มีนาคม 2552)

วันที่ประชุมพิจารณาโครงการ: วันที่ 11 มีนาคม 2551

ลายเซ็น

(นายแพทย์ศุภชัย ฤกษ์งาม)

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเวชกรรมป้องกัน

ตำแหน่ง: ประธานกรรมการจริยธรรมการวิจัย กรมควบคุมโรค

วันที่อนุมัติ : วันที่ 10 เมษายน 2551

"ทางคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย กรมควบคุมโรค ขอยืนยันว่าการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินตามข้อกำหนดของ ICH–GCP"

เอกสารแนะนำประชาชน

โครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย

ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย

ดร. นลินี ศรีพวง นักวิชาการสาธารณสุข 7 ว.

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง นนทบุรี 11000 โทรศัพท์ 02 590 4380, มือถือ 081-553-1798

ความเป็นมาของโครงการวิจัย

เนื่องจากปัจจุบันนี้ มีผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็กหลายชนิดที่มีสารเคมีอันตรายที่เป็นพิษต่อร่างกาย และอาจทำให้เกิดอุบัติภัยสารเคมีเป็นองค์ประกอบจำหน่ายในประเทศไทย ซึ่งมาตรการความปลอดภัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการป้องกันควบคุมโรคและภัยจากผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กในประเทศไทยนั้นยังไม่มีชัดเจนเป็นรูปธรรม ดังนั้นกรมควบคุมโรค โดยสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมจึงได้จัดทำโครงการศึกษาวิจัยนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชนิดและลักษณะความเป็นพิษและภัยของสารเคมีที่เป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กในประเทศไทยและเพื่อศึกษามาตรการและกลไกทางกฎหมายในประเทศไทยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก ทั้งนี้เพื่อได้แนวทางวิชาการในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการป้องกันควบคุมโรคและภัยที่เกิดกับเด็กในช่วงอายุแรกเกิดถึง *12 ปี* ในประเทศไทย โดยการศึกษานี้ดำเนินการในช่วงเดือนตุลาคม 2550 ถึงเดือนกันยายน 2551 ในพื้นที่จังหวัดในพื้นที่ 10 จังหวัด ได้แก่ ***จังหวัดกรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ แพร่ ขอนแก่น อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี และสงขลา*** โดยศึกษาอาสาสมัครจากประชากร 4 กลุ่ม ในแต่ละจังหวัดเป้าหมายได้แก่ 1) กลุ่มผู้ผลิต 2) กลุ่มผู้บริโภค ได้แก่ เด็ก ผู้ปกครองและครู 3) กลุ่มผู้ขาย ได้แก่ แหล่งซื้อ - ขายของเล่นเด็ก ในบริเวณโรงเรียนหรือบริเวณใกล้โรงเรียน และ4) กลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการศึกษาด้วยการสำรวจและเก็บข้อมูลด้านการผลิต การใช้ การจำหน่าย การเจ็บป่วยพิการและเสียชีวิตของเด็กและมาตรการความปลอดภัยและกลไกทางกฎหมาย ด้วยการสำรวจข้อมูลในพื้นที่และสัมภาษณ์กลุ่มอาสาสมัครที่ยินยอมด้วยความสมัครใจ โดยการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์ สุ่มเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กเพื่อการวิเคราะห์ แล้ววิเคราะห์ แปลผลและสรุปผลแนวทางวิชาการเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการป้องกันควบคุมโรคจากพิษและอันตรายในของเล่นเด็ก

ประโยชน์ที่คาดว่าประชาชนจะได้รับ

1. ประชาชนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพิษและอันตรายของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก การเลือกซื้อและวิธีการใช้เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพต่อเด็กและผู้เกี่ยวข้องจากผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก

2.มีมาตรการความปลอดภัยและกลไกทางกฎหมายในการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพประชาชนเนื่องจากผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก*ที่เหมาะสมในการจัดการในพื้นที่*ในประเทศไทย

3. ป้องกันปัญหาการเจ็บป่วย พิการและเสียชีวิตของเด็กเนื่องจากพิษและอันตรายจากผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก

4. ลดภาระค่าใช้จ่ายและป้องกันการสูญเสียสภาพจิตใจเนื่องจากการเจ็บป่วย พิการและเสียชีวิตของเด็กในปกครองและผู้เกี่ยวข้องเนื่องจากผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก

ความเสี่ยงหรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัย

โครงการฯนี้มีการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลบุคคล โดยไม่เก็บข้อมูลชื่อและนามสกุล และมีการเก็บข้อมูลในพื้นที่โดยเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของเล่นไปวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการเท่านั้น ไม่มีการเก็บตัวอย่างเลือด ปัสสาวะ หรือสิ่งอื่นใดจากตัวบุคคลที่เป็นอาสาสมัคร จึงไม่มีความเสี่ยงหรืออันตรายจากการบาดเจ็บทางร่างกายใดๆ แต่อาจมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ ซึ่งคณะผู้วิจัยจะอธิบายขั้นตอนการดำเนินงานและจะเก็บข้อมูลส่วนบุคคลเป็นความลับไม่เปิดเผยต่อสาธารณชน และจะรายงานผลการวิจัยในรูปของผลสรุปจากภาพรวมเท่านั้น

ใบยินยอมด้วยความสมัครใจ

การวิจัยเรื่อง โครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย

วันที่ให้คำยินยอม วันที่.....**เดือน**.....**พ.ศ.** .....

ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมให้ทำการศึกษาวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับคำอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย ความเสี่ยง อันตราย หรืออาการที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัยรวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียด และ มีความเข้าใจดีแล้ว

ผู้วิจัยได้ตอบคำถามต่างๆที่ข้าพเจ้าสงสัย ด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบังซ่อนเร้น จนข้าพเจ้าพอใจ

ข้าพเจ้าเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้โดยสมัครใจ และสามารถบอกเลิก ยุติ หรือถอนตัวจากการศึกษานี้เมื่อใดก็ได้ และไม่ว่าข้าพเจ้าจะเข้าร่วมในการศึกษาหรือไม่ก็ตาม หรือถอนตัวจากการศึกษานี้ในภายหลัง จะไม่มีผลต่อการเข้ารับบริการป้องกัน และรักษาโรคที่ข้าพเจ้าพึงจะได้รับสิทธิต่อไป

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ จะเปิดเผยข้อมูลได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย หรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการสนับสนุน และ หรือ กำกับดูแลการวิจัยเท่านั้น

โดยบุคคลที่รับผิดชอบเรื่องนี้คือ ดร. นลินี ศรีพวง

ข้าพเจ้าได้อ่าน คำอธิบายโครงการวิจัยรวมทั้งใบหนังสือยินยอมด้วยความสมัครใจและได้รับคำตอบต่อทุกข้อสงสัยทั้งหมดแล้ว ข้าพเจ้ามีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนามในใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ยินยอม

ลงนาม.....ผู้วิจัย

ลงนาม.....ผู้ได้รับมอบหมาย

ข้าพเจ้าไม่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่ผู้วิจัยได้อ่านคำอธิบายโครงการวิจัย รวมทั้งใบหนังสือยินยอมด้วยความสมัครใจ และได้รับคำตอบต่อทุกข้อสงสัยทั้งหมดแล้ว ข้าพเจ้ามีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนาม/มอบหมายให้ผู้แทนลงนาม ในใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ยินยอม/ผู้แทน

ลงนาม.....ผู้วิจัย

ลงนาม.....ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ในกรณีที่ข้าพเจ้ายังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้ปกครองหรือผู้อุปการะโดยชอบด้วยกฎหมายของข้าพเจ้าได้อ่าน หรือผู้วิจัยได้อ่านคำอธิบายโครงการวิจัยและหนังสือยินยอม ด้วยความสมัครใจนี้ให้ผู้ปกครองหรือผู้อุปการะโดยชอบด้วยกฎหมายของข้าพเจ้าได้ฟังแล้ว และได้รับคำตอบต่อทุกข้อสงสัยทั้งหมดแล้ว ผู้ปกครองหรือผู้อุปการะโดยชอบด้วยกฎหมายของข้าพเจ้ามีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนามเพื่อยินยอมและตกลงให้ข้าพเจ้าเข้าร่วมในการศึกษาครั้งนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ปกครอง/ผู้อุปการะ
โดยชอบด้วยกฎหมาย

ลงนาม.....ผู้วิจัย

ลงนาม.....ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

สรุปย่อโครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย
สนับสนุนโดยงบประมาณกรมควบคุมโรค ปี 2551

เนื่องจากปัจจุบันนี้ มีผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็กหลายชนิดที่มีสารเคมีอันตรายที่เป็นพิษต่อร่างกาย และอาจทำให้เกิดอุบัติภัยสารเคมีเป็นองค์ประกอบจำหน่ายในประเทศไทย ซึ่งมาตรการความปลอดภัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยนั้นมีการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์สำหรับของเล่นเด็กโดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) โดยมีการกำหนดค่ามาตรฐานสำหรับสารเคมีที่ผสมในของเล่นเด็กในระดับที่คาดว่าไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและกำหนดฉลากและบรรจุภัณฑ์ไว้ด้วย อย่างไรก็ตาม พบว่า มีการกำหนดค่ามาตรฐานผลิตภัณฑ์ในของเล่นเด็กเฉพาะสารโลหะหนัก แต่ยังไม่มีมาตรการเกี่ยวกับสารอื่นๆ ในส่วนของหน่วยงานอื่นที่สำคัญได้แก่ สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) นั้นมีเพียงประกาศเตือนภัยของเล่นเด็กบางชนิดแต่ไม่มีมาตรการทางกฎหมายคุ้มครองที่เข้มงวดและไม่มีบทลงโทษ และกระทรวงสาธารณสุขนั้นได้บรรจุสวนสนุก และกิจการผลิตดอกไม้ไฟไว้ในกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องควบคุมตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เท่านั้นซึ่งไม่ได้คุ้มครองถึงกรณีการซื้อ-ขายของผู้บริโภค

เนื่องจากสารเคมีในผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กนั้นมีพิษและอันตรายต่อสุขภาพเด็ก ดังนั้นกรมควบคุมโรคโดยสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมจึงได้จัดทำโครงการศึกษาวิจัยนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาชนิดและลักษณะความเป็นพิษและภัยของสารเคมีที่เป็นส่วนประกอบของของเล่นเด็ก ที่มีการบริโภคโดยเด็กอายุแรกเกิดถึง 12 ปี ในประเทศไทย

1. เพื่อศึกษามาตรการและกลไกทางกฎหมาย ทัศนคติ และวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นในประเทศไทยเกี่ยวกับการบริโภคผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กอายุแรกเกิดถึง

ทั้งนี้เพื่อได้แนวทางวิชาการในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการป้องกันควบคุมโรคและภัยที่เกิดกับเด็กเล็กที่เกี่ยวข้องกับกับชนิดและคุณลักษณะความเป็นพิษของสารเคมีที่เป็นองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กในช่วงอายุแรกเกิดถึง 12 ปี ในประเทศไทย

การศึกษานี้ดำเนินการในช่วงปีงบประมาณ 2551 (ตุลาคม 2550–กันยายน 2551) ในพื้นที่จังหวัดที่มีโรงเรียนระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา สถานประกอบการผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก สถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก โรงพยาบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการผลิต การสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ 10 จังหวัด ได้แก่ ในพื้นที่ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ แพร่ ขอนแก่น อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี และสงขลา โดยจำแนกออกเป็นตัวแทนกลุ่มจังหวัดในแต่ละภาคของประเทศไทย และมีประชากรที่จะศึกษา 4 กลุ่ม ในแต่ละจังหวัดเป้าหมาย ได้แก่

1) กลุ่มผู้ผลิตในจังหวัดเป้าหมาย ได้แก่ แหล่งผลิตของเล่นเด็ก (สำหรับเด็กอายุไม่เกิน 12 ปี) จังหวัดละ 2 แห่ง โดยเป็นแหล่งผลิตที่เป็นโรงงาน และแหล่งผลิตที่ไม่ใช่โรงงาน

2) กลุ่มผู้บริโภคในจังหวัดเป้าหมาย ได้แก่ เด็กในโรงเรียน จังหวัดละ 2 แห่ง โดยจำแนกเป็นโรงเรียนรัฐบาล 1 แห่ง โรงเรียนเอกชน 1 แห่ง ทั้งนี้ศึกษาข้อมูลจากเด็กอายุไม่เกิน 12 ปี จำนวน 100 คน (เด็กนักเรียนจากโรงเรียนรัฐบาล 50 คน เด็กนักเรียนจาก โรงเรียนเอกชน 50 คน) ผู้ปกครองและครูของเด็กผู้นั้น โดยมีรายละเอียดสุ่มตัวอย่างประชากรศึกษา ดังนี้

2.1) เด็กอายุไม่เกิน 12 ปี จำนวน 100 คน นั้น จำแนกออกเป็นกลุ่มเด็กแรกเกิดถึงเด็กอายุในเกณฑ์ก่อนเตรียมอนุบาล (แรกเกิดถึงอายุไม่เกิน 3 ปี) จำนวน 20 คน เด็กนักเรียนเตรียมอนุบาล 20 คน กลุ่มเด็กนักเรียนอนุบาล 20 คน กลุ่มเด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนต้น 20 คน กลุ่มเด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย 20 คนทั้งนี้จำแนกออกเป็นเด็กเพศหญิงและเพศชายละ 10 คน

2.2) ผู้ปกครองของเด็กที่ศึกษา 1 ท่านต่อเด็ก 1 คน โดยไม่จำกัดว่าผู้ปกครองนั้นเป็นเพศใด

2.3) ครูประจำชั้นหรือครูฝ่ายปกครองของเด็กที่ศึกษา 1 ท่านต่อเด็ก 1 คน โดยไม่จำกัดว่าเป็นเพศใด

3) กลุ่มผู้ขาย ได้แก่ แหล่งซื้อ - ขายของเล่นเด็ก 2 แห่ง โดยสุ่มตัวอย่างเลือกในบริเวณโรงเรียนหรือบริเวณใกล้โรงเรียนของกลุ่มเด็กนักเรียนในข้อ 2 ซึ่งอยู่ในระยะไม่ไกลกว่า 500 เมตรจากรั้วบริเวณโรงเรียนโดยรอบ และโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างนั้นเป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนในระดับเตรียมอนุบาล อนุบาลและประถมศึกษา

4) กลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานป้องกันควบคุมโรค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยดำเนินการศึกษาด้วยการสำรวจและเก็บข้อมูลด้านการผลิต การใช้ การจำหน่าย การเจ็บป่วยพิการและเสียชีวิตของเด็ก ทัศนคติและประเพณีท้องถิ่น และมาตรการความปลอดภัยและกลไกทางกฎหมายด้วยการสำรวจข้อมูลในพื้นที่และสัมภาษณ์กลุ่มประชากรศึกษาที่เป็นอาสาสมัครด้วยความสมัครใจ โดยการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์ สุ่มเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กเพื่อการวิเคราะห์ แล้ววิเคราะห์ แปลผลและสรุปผลแนวทางวิชาการเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการป้องกันควบคุมโรคจากพิษและอันตรายในของเล่นเด็ก

แผนผังการสำรวจข้อมูลในโครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย

ขอความร่วมมือสสจ. และสคร. ประสานการเก็บข้อมูลในจังหวัดเป้าหมาย 10 จังหวัด (ใช้แบบสัมภาษณ์และสุ่มเลือกซื้อของเล่นเด็กเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์)
(กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ แพร่ ขอนแก่น อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี สงขลา)

กลุ่มผู้ซื้อ/ผู้ใช้

นักเรียน(โรงเรียนรัฐบาล 1 แห่ง เอกชน 1 แห่ง)
โรงเรียนละ 100 คน(เพศชาย 50 คน เพศหญิง 50 คน)
- ก่อนเตรียมอนุบาล (แรกเกิดถึงอายุไม่เกิน 3 ปี) จำนวน 20 คน
- เด็กนักเรียนเตรียมอนุบาล 20 คน
- เด็กนักเรียนอนุบาล 20 คน
- เด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนต้น 20 คน
- เด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย 20 คน

ไม่สัมภาษณ์เด็กแต่ สัมภาษณ์ 1)ผู้ปกครอง 2) ครู
ผู้ปกครองของเด็กที่ศึกษา 1 ท่านต่อเด็ก 1 คน โดยไม่จำกัดว่าผู้ปกครองนั้นเป็นเพศใด
ครูประจำชั้นหรือครูฝ่ายปกครองของเด็กที่ศึกษา 1 ท่านต่อเด็ก 1 คน โดยไม่จำกัดว่าเป็นเพศใด
ครูฝ่ายบริหาร 1 คน และครูพี่เลี้ยง(ถ้ามี)

กลุ่มผู้ขาย

แหล่งซื้อ-ขายของเล่นเด็กโรงเรียนละ 2 แห่ง
โดยสุ่มตัวอย่างเลือก ในบริเวณโรงเรียนหรือบริเวณใกล้โรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างเด็กนักเรียน ซึ่งอยู่ในระยะไม่ไกลกว่า 500 เมตรจากรั้วบริเวณโรงเรียนโดยรอบ และโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างนั้นเป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนในระดับเตรียมอนุบาล อนุบาลและประถมศึกษา*

กลุ่มผู้ผลิต

เจ้าของแหล่งผลิตหรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบแหล่งผลิต
จังหวัดละ 2 แห่ง
1) แหล่งผลิตที่เป็นโรงงาน
2) แหล่งผลิตที่ไม่ใช่โรงงาน

กลุ่มหน่วยงาน

- สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.)
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม(กรอ.)
- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม(สมอ.)
- กรมวิทยาศาสตร์บริการ
- สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
- สำนักงานแรงงานจังหวัด
- อปท. (อบจ, เทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร อบต. อย่างละ 1 แห่ง โดยอยู่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบโรงเรียนที่เลือกศึกษา)
- โรงพยาบาล

หมายเหตุ: (*) สุ่มเลือกซื้อของเล่นเด็กเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ที่ศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ภาพกิจกรรมการดำเนินการศึกษาวิจัยในพื้นที่จังหวัดเป้าหมาย

รูปตัวอย่างของเด็กเล่นในร้านค้าใกล้โรงเรียน

รูปทีมงานสัมภาษณ์ผู้ขาย

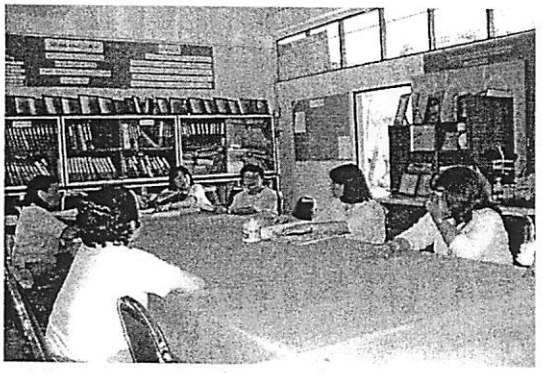

รูปทีมงานสัมภาษณ์ครูและผู้ประสานผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนแห่งหนึ่ง

รูปตัวอย่างห้องสำหรับเด็กเล่นของเล่นใน

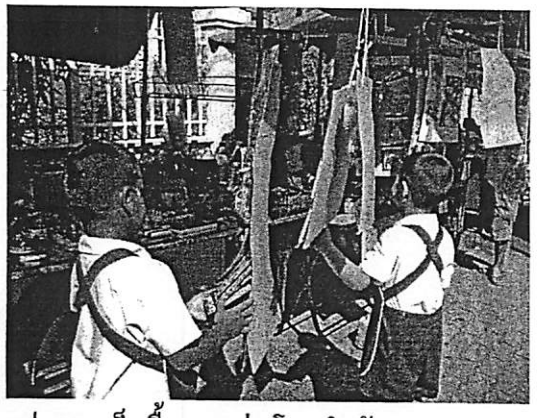

รูปแสดงเด็กซื้อของเล่นโดยลำพัง

รูปแสดง "ห้องสมุดของเล่นเด็ก" ที่มีไว้บริการ

ณ บริเวณร้านขายของเล่นหน้าโรงเรียนแห่งหนึ่ง

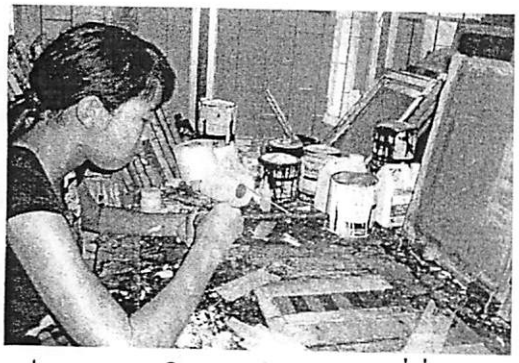

รูปแสดงการผลิตของเล่นในสถานที่ที่ไม่ใช่โรงงาน (ตามข้อกำหนดของกรมโรงงานอุตสาหกรรม)แห่งหนึ่ง

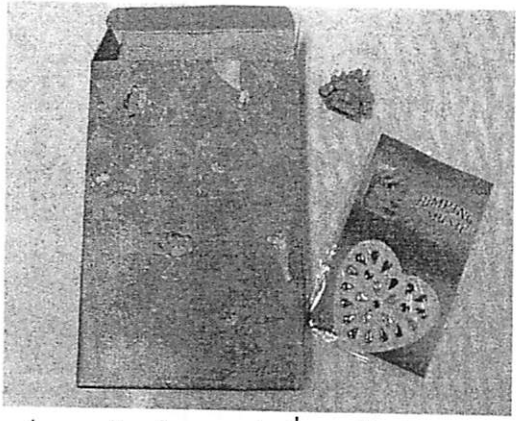

รูปแสดงตัวอย่างของเล่นที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่แอบบรรจุขายในรูปของกล่องของขวัญ

ประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่

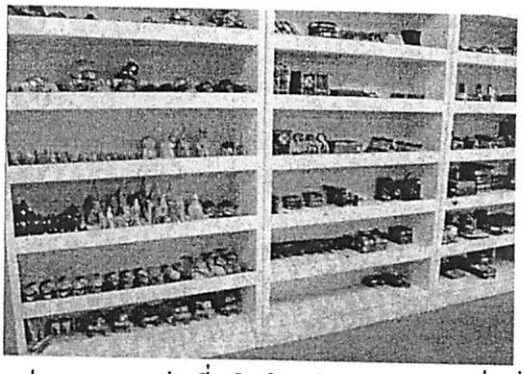

รูปแสดงของเล่นที่ผลิตโดยโรงงานแห่งหนึ่งที่มีการส่งออกขายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

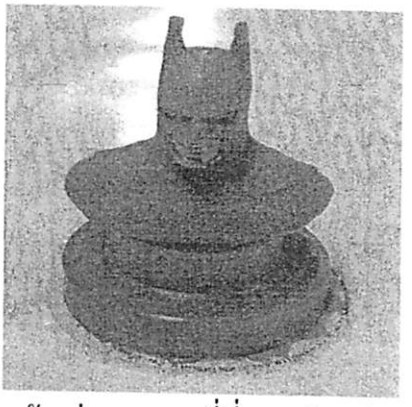

รูปแสดงตัวอย่างขนมเยลลี่ที่บรรจุในรูปของเล่น "มนุษย์ค้างคาว" เพื่อจูงใจเด็กให้ซื้อ ซึ่งไม่ปรากฏตรารับรองผลิตภัณฑ์ทั้งของ "มอก." และ "อย." ที่ถูกต้องตามกฎหมาย เด็กอาจได้รับพิษจากพลาสติกและสีเจือปนในขนมได้

ภาพกิจกรรมการประชุมในโครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตราย
ในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย

ภาพการประชุมครั้งที่ 1

ประชุมชี้แจงวันที่ 30 พฤษภาคม 2551 ณ โรงแรมริชมอนด์ ถนนรัตนาธิเบศร์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แพทย์และบุคลากรสาธารณสุขจากโรงพยาบาลและผู้แทนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในกลุ่มจังหวัดเป้าหมาย 10 จังหวัด วิทยากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ นางรัศมี วิศวเวทย์ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) นายประจักษ์ รัตนศิริมณีเวทย์ นักวิชาการจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม นางวรรณภา ตันยืนยงค์ นักวิชาการจากกรมวิทยาศาสตร์บริการ นางงามตา รอดสนใจ ผู้แทนจากศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก โรงพยาบาลรามาธิบดี และนางสาวดวงใจ คูห์ศรีวินิจ นายกสมาคมอุตสาหกรรมของเล่นแห่งประเทศไทย

แผนผังการสำรวจข้อมูลในโครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย

ขอความร่วมมือ สสจ. และ สคร. ประสานการเก็บข้อมูลในจังหวัดเป้าหมาย 10 จังหวัด (ใช้แบบสัมภาษณ์และสุ่มเลือกซื้อของเล่นเด็กเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์)
(กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ แพร่ ขอนแก่น อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี สงขลา)

กลุ่มผู้ซื้อ/ผู้ใช้

นักเรียน(โรงเรียนรัฐบาล 1 แห่ง เอกชน 1 แห่ง)
โรงเรียนละ 100 คน(เพศชาย 50 คน เพศหญิง 50 คน)
- ก่อนเตรียมอนุบาล (แรกเกิดถึงอายุไม่เกิน 3 ปี) จำนวน 20 คน
- เด็กนักเรียนเตรียมอนุบาล 20 คน
- เด็กนักเรียนอนุบาล 20 คน
- เด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนต้น 20 คน
- เด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย 20 คน

ไม่สัมภาษณ์เด็กแต่สัมภาษณ์ 1)ผู้ปกครอง 2) ครู
ผู้ปกครองของเด็กที่ศึกษา 1 ท่านต่อเด็ก 1 คน โดยไม่จำกัดว่าผู้ปกครองนั้นเป็นเพศใด
ครูประจำชั้นหรือครูฝ่ายปกครองของเด็กที่ศึกษา 1 ท่านต่อเด็ก 1 คน โดยไม่จำกัดว่าเป็นเพศใด
ครูฝ่ายบริหาร 1 คน และครูพี่เลี้ยง(ถ้ามี)

กลุ่มผู้ขาย

แหล่งซื้อ-ขายของเล่นเด็กโรงเรียนละ 2 แห่ง
โดยสุ่มตัวอย่างเลือก ในบริเวณโรงเรียนหรือบริเวณใกล้โรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างเด็กนักเรียน ซึ่งอยู่ในระยะไม่ไกลกว่า 500 เมตรจากรั้วบริเวณโรงเรียนโดยรอบ และโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างนั้นเป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนในระดับเตรียมอนุบาล อนุบาลและประถมศึกษา*

กลุ่มผู้ผลิต

เจ้าของแหล่งผลิตหรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบแหล่งผลิต
จังหวัดละ 2 แห่ง
1) แหล่งผลิตที่เป็นโรงงาน
2) แหล่งผลิตที่ไม่ใช่โรงงาน

กลุ่มหน่วยงาน

- สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.)
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม(กรอ.)
- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม(สมอ.)
- กรมวิทยาศาสตร์บริการ
- สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
- สำนักงานแรงงานจังหวัด
- อปท. (อบจ. เทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร อบต. อย่างละ 1 แห่ง โดยอยู่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบโรงเรียนที่เลือกศึกษา)
- โรงพยาบาล

หมายเหตุ: (*) สุ่มเลือกซื้อของเล่นเด็กเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ที่ศูนย์อ้างอิงทางห้องปฏิบัติการและพิษวิทยา สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ภาพกิจกรรมการดำเนินการศึกษาวิจัยในพื้นที่จังหวัดเป้าหมาย

รูปตัวอย่างของเด็กเล่นในร้านค้าใกล้โรงเรียน

รูปทีมงานสัมภาษณ์ผู้ขาย

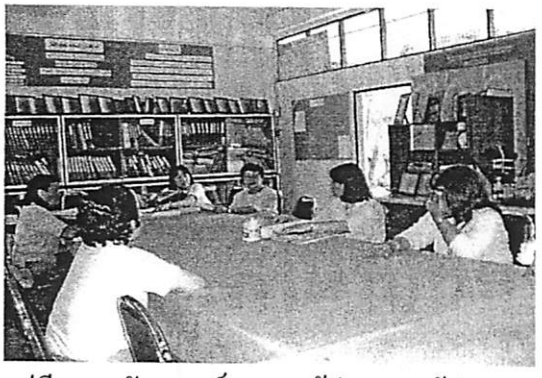

รูปทีมงานสัมภาษณ์ครูและผู้ประสานผู้ปกครองนักเรียน
โรงเรียนแห่งหนึ่ง

รูปตัวอย่างห้องสำหรับเด็กเล่นของเล่นใน

รูปแสดงเด็กซื้อของเล่นโดยลำพัง

รูปแสดง "ห้องสมุดของเล่นเด็ก" ที่มีไว้บริการ

ณ บริเวณร้านขายของเล่นหน้าโรงเรียนแห่งหนึ่ง

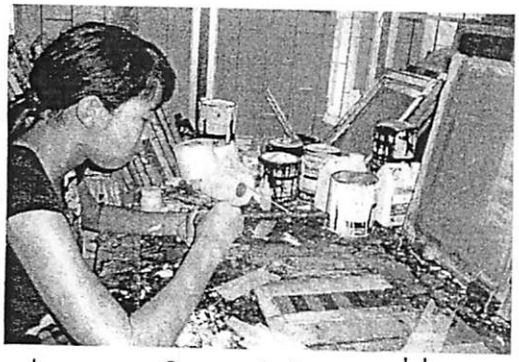

รูปแสดงการผลิตของเล่นในสถานที่ที่ไม่ใช่โรงงาน (ตามข้อกำหนดของกรมโรงงานอุตสาหกรรม)แห่งหนึ่ง

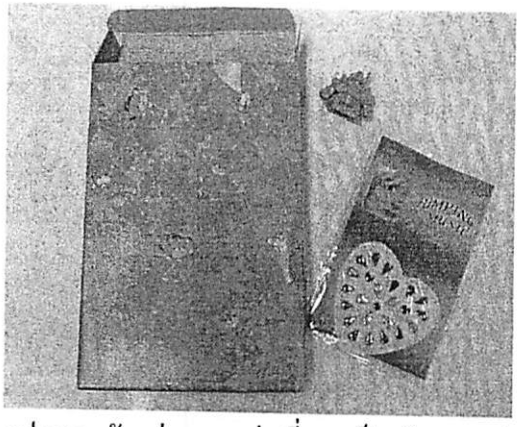

รูปแสดงตัวอย่างของเล่นที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่แอบบรรจุขายในรูปของกล่องของขวัญ

ประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่

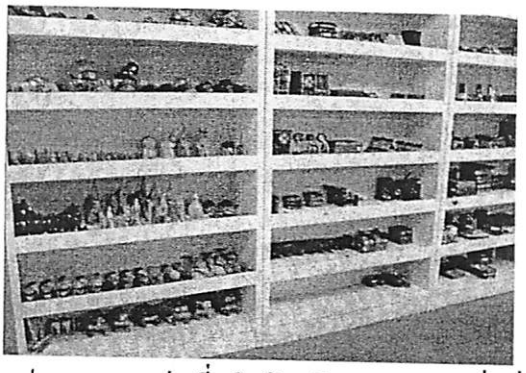

รูปแสดงของเล่นที่ผลิตโดยโรงงานแห่งหนึ่งที่มีการส่งออกขายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

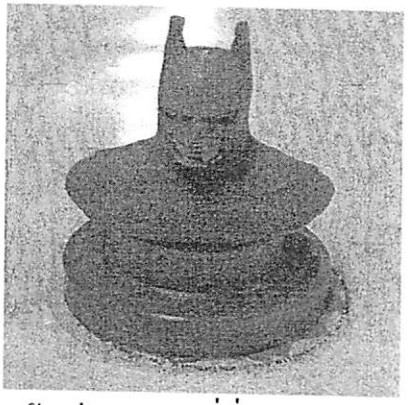

รูปแสดงตัวอย่างขนมเยลลี่ที่บรรจุในรูปของเล่น "มนุษย์ค้างคาว" เพื่อจูงใจเด็กให้ซื้อ ซึ่งไม่ปรากฏตรารับรองผลิตภัณฑ์ทั้งของ "มอก." และ "อย." ที่ถูกต้องตามกฎหมาย เด็กอาจได้รับพิษจากพลาสติกและสีเจือปนในขนมได้

ภาพกิจกรรมการประชุมในโครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตราย
ในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัย

ภาพการประชุมครั้งที่ 1

ประชุมชี้แจงวันที่ 30 พฤษภาคม 2551 ณ โรงแรมริชมอนด์ ถนนรัตนาธิเบศร์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แพทย์และบุคลากรสาธารณสุขจากโรงพยาบาลและผู้แทนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในกลุ่มจังหวัดเป้าหมาย 10 จังหวัด วิทยากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ นางรัศมี วิศวเวทย์ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) นายประจักษ์ รัตนศิริมณีเวทย์ นักวิชาการจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม นางวรรณภา ตันยืนยงค์ นักวิชาการจากกรมวิทยาศาสตร์บริการ นางงามตา รอดสนใจ ผู้แทนจากศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก โรงพยาบาลรามาธิบดี และนางสาวดวงใจ คูห์ศรีวินิจ นายกสมาคมอุตสาหกรรมของเล่นแห่งประเทศไทย

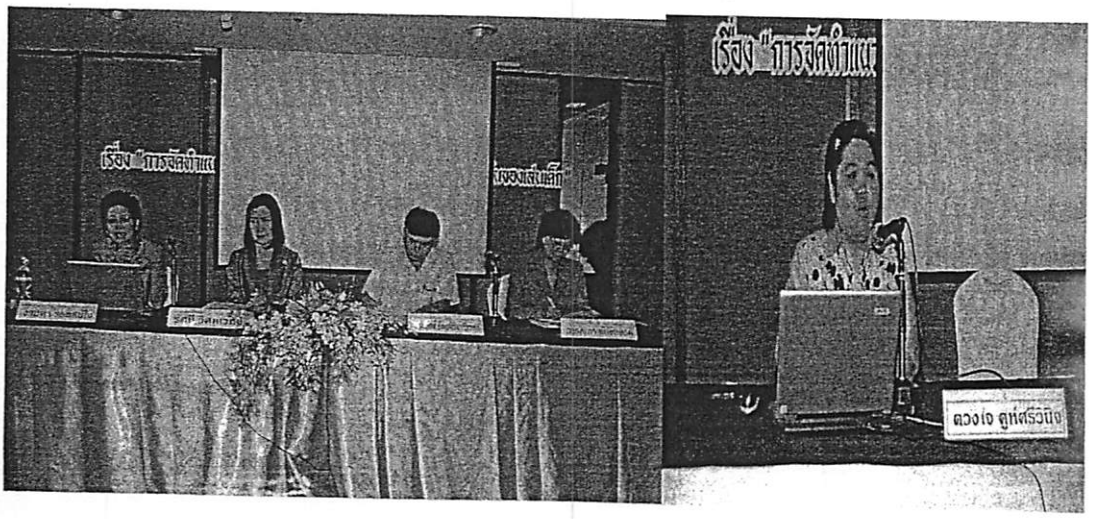

ภาพการประชุมครั้งที่ 2

ประชุมสรุปผลการดำเนินงานวันที่ 8 กันยายน 2551 ณ โรงแรมริชมอนด์ ถนนรัตนาธิเบศร์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แพทย์และบุคลากรสาธารณสุขจากโรงพยาบาล และผู้แทนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในกลุ่มจังหวัดเป้าหมาย 10 จังหวัด วิทยากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ นายประจักษ์ รัตนศิริมณีเวทย์ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) นายปัณณพงศ์ สุวรรณาภา สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่

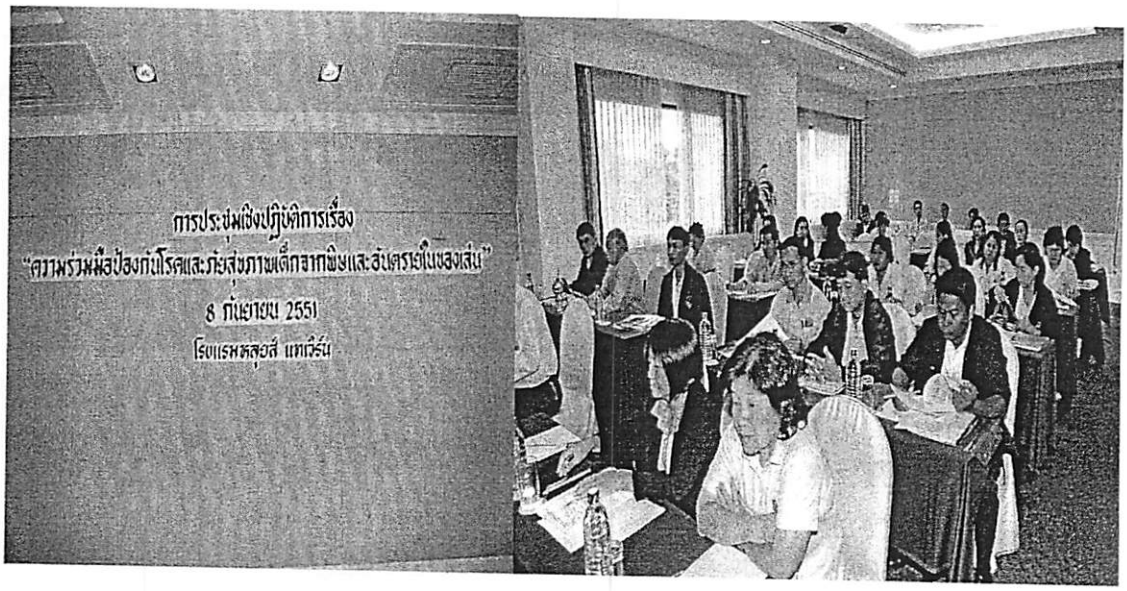

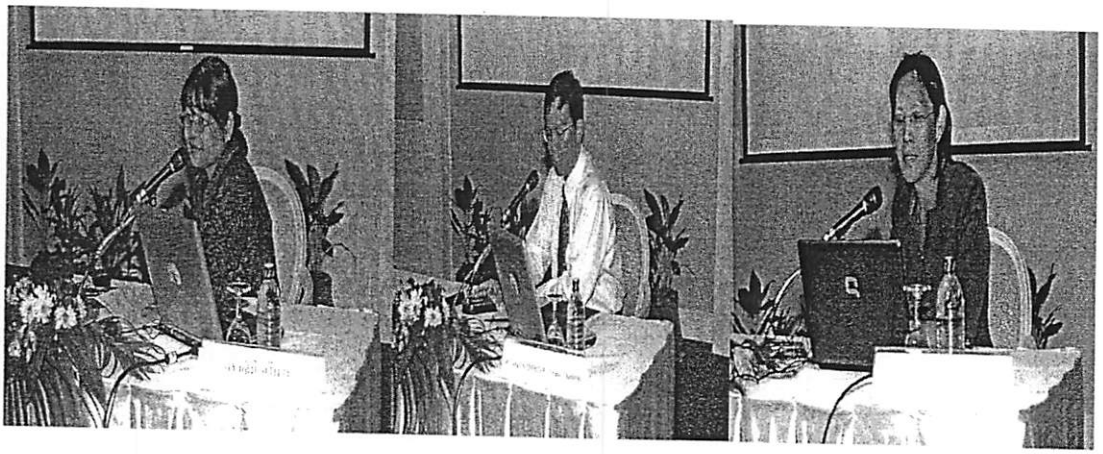

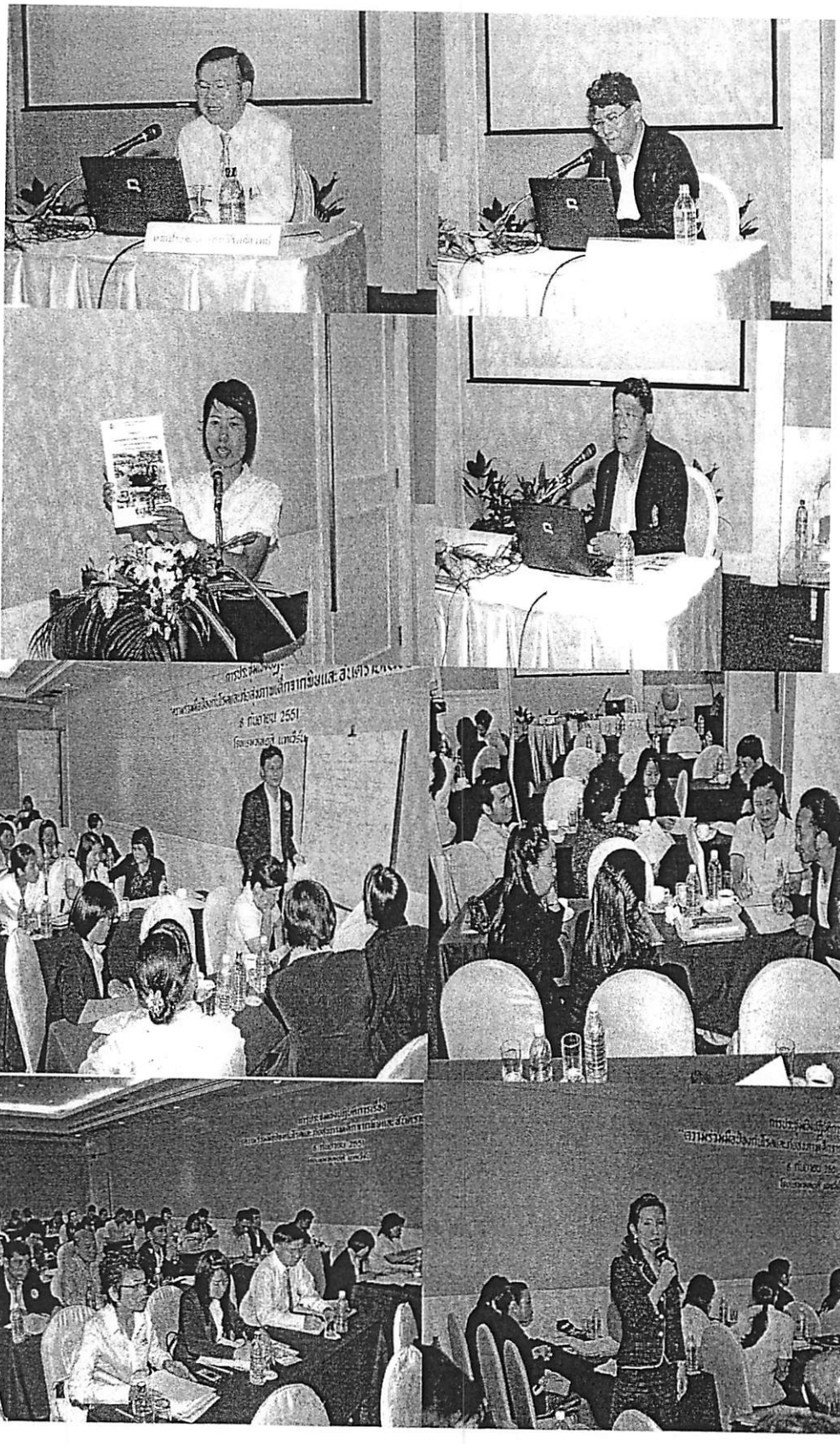

แบบสำรวจชุด 1 หน้าที่ 1 ID NO.....

โครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัยปีงบประมาณ 2551

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

<u>แบบสำรวจข้อมูลในพื้นที่เป้าหมาย (สำหรับผู้ผลิต)</u>

วันที่กรอกข้อมูล...../...../.....

โปรดเลือกข้อที่ต้องการตอบ โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าข้อความที่ต้องการเลือก (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) และเติมคำในช่องว่าง

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลกรอกในแบบสำรวจ

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

สัญชาติ.....

เชื้อชาติ.....

เกิดวันที่.....เดือน.....ปี.....

อายุ.....วัน.....เดือน.....ปี.....

มีสถานภาพ ☐ เจ้าของแหล่งผลิต ☐ ผู้จัดการแหล่งผลิต ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ชื่อ-ที่อยู่ของสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กในปัจจุบัน.....

.....

.....

.....

2. ของเล่นที่ผลิตออกจำหน่ายในปัจจุบัน (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

3. ของเล่นที่ผลิตในข้อ 3 ทำจากวัสดุอะไร และมีส่วนประกอบที่เป็นสารเคมีใดบ้าง (โปรดระบุ จำแนกตามประเภทของของเล่นที่ผลิต)

.....

.....

.....

4. บริเวณสถานศึกษา/สถานรับเลี้ยงเด็กที่ปฏิบัติงาน มีแหล่งซื้อ—ขายของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี (โปรดระบุที่ตั้งของแหล่งซื้อ-ขายและประเภทที่มีการซื้อ-ขาย).....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. สถานที่ผลิต มีการดำเนินการดูแลสถานที่ผลิตให้ได้มาตรฐานใดบ้าง

☐ มาตรฐาน ISO (โปรดระบุ).....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ.).....

☐ ไม่มี

6. ผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กมีการผลิตตามข้อกำหนดของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) หรือไม่

☐ มี โปรดระบุมาตรฐานที่ใช้.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ.).....

☐ ไม่มี

7. ท่านเคยสอนเกี่ยวกับอันตรายจากของเล่นหรือไม่

☐ เคย (โปรดระบุว่าสอนอะไรบ้างและด้วยวิธีอะไร).....

☐ ไม่เคย

8. ท่านทราบเกี่ยวกับพิษและอันตรายจากของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ทราบ (โปรดระบุสิ่งที่ท่านทราบ และทราบจากที่ใด).....

☐ ไม่ทราบ

9. มีการประสานงานกับสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคหรือไม่

☐ เคย โปรดระบุชนิดของเล่นที่ให้ซื้อโดยตัวเด็กเอง .....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ ไม่เคยประสานงาน

10. สินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กที่ผลิตได้นั้นมีการติดฉลากระบุวิธีใช้และข้อควรระวังหรือไม่

☐ มี โปรดระบุชนิดของฉลาก.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ ไม่มีการติดฉลากและข้อควรระวังใดๆ

11. ในปี 2549-2550 สินค้าของท่านชนิดใดที่มีผู้นิยมซื้อมาก 3 ลำดับแรก (โปรดระบุ)

1).....

2).....

3).....

12. คนงานมีอาการต่อไปนี้บ้างหรือไม่ เมื่อผลิตของเล่นเด็ก (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ผื่นขึ้นที่ผิวหนัง

☐ ตุ่มพุพองที่ผิวหนัง

☐ หายใจไม่ออก

☐ เจ็บมือ

☐ เจ็บตา

☐ ปวดกล้ามเนื้อ

☐ อื่นๆ.....

13. ท่านมีวิธีเลือกชนิดของการผลิตของเล่นเด็กอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ราคาเหมาะสมกับผู้ซื้อในท้องถิ่นที่ขาย

☐ ความนิยมตามประเพณีท้องถิ่น

☐ วัสดุที่ใช้ในการผลิตหาได้ง่าย

☐ อื่นๆ.....

14. ท่านทราบเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ—ขายของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ไม่ทราบ

☐ ทราบ (โปรดระบุ)

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

15. ท่านต้องการให้มีการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับพิษและอันตรายจากของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ไม่ต้องการ เพราะ.....

☐ ต้องการเพราะ.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

16. ท่านต้องการให้มีการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรการและกลไกทางกฎหมายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ไม่ต้องการ เพราะ.....

☐ ต้องการเพราะ.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

17. ท่านต้องการให้มีการควบคุมกำกับเกี่ยวกับของเล่นเด็กให้มีความปลอดภัยต่อสุขภาพหรือไม่

☐ ไม่ต้องการ เพราะ.....

☐ ต้องการเพราะ.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

18. ท่านทราบหรือไม่ว่ามีมาตรการความปลอดภัยและกฎหมายที่เกี่ยวกับของเล่นเด็ก

☐ ทราบ (โปรดระบุสิ่งที่ท่านทราบ).....

☐ ไม่ทราบ (โปรดระบุสิ่งที่ท่านทราบ).....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

19. ท่านทราบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการดูแลอันตรายเกี่ยวกับของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ทราบ (โปรดระบุสิ่งที่ท่านทราบ).....

☐ ไม่ทราบ (โปรดระบุสิ่งที่ท่านทราบ).....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

20. จากข้อ 17 ท่านคิดว่าใครควรเป็นผู้ควบคุมกำกับ.....
และควรควบคุมกำกับด้วยวิธีใด.....

หมายเหตุ: 1) โปรดส่งข้อมูลกลับมายัง 1) สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง นนทบุรี 11000 หรือที่ 2) nsripaung@yahoo.com
2) โปรดส่งข้อมูลภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2551

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์/ผู้กรอกข้อมูล

(.....)

ตำแหน่ง.....

สถานที่ติดต่อ.....
.....
.....
โทรสาร.....
โทรสาร.....
e-mail address.....
วันสัมภาษณ์/กรอกข้อมูล(วันที่/เดือน/ปี).....

แบบสำรวจชุด 2 หน้าที่ 1 ID NO.....

โครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัยปีงบประมาณ 2551

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

<u>แบบสำรวจข้อมูลในพื้นที่เป้าหมาย (สำหรับประชากรศึกษากลุ่มเด็กและกลุ่มผู้ปกครองเป้าหมาย)</u>

วันที่กรอกข้อมูล...../...../.....

โปรดเลือกข้อที่ตรงกับข้อมูลของเด็กที่ซักถาม/สัมภาษณ์ ผู้ตอบอาจเป็นบิดามารดา/ผู้ปกครอง/ครู โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าข้อความที่ต้องการเลือก (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) และเติมคำในช่องว่าง

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลกรอกในแบบสำรวจ

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

สัญชาติ.....

เชื้อชาติ.....

เกิดวันที่.....เดือน.....ปี.....

อายุ.....วัน.....เดือน.....ปี.....

ผู้ที่ดูแล/เลี้ยงดูประจำ ☐ บิดา ☐ มารดา ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง .....บาท

2. ข้อมูลสุขภาพของเด็กในปกครอง

ฉีดวัคซีนใดบ้าง.....

โรคประจำตัว.....

ยาที่รับประทานประจำ.....

อาหารที่ชอบรับประทานประจำ.....

อาหารที่ให้รับประทานประจำ.....

เครื่องดื่มที่ชอบดื่มประจำ.....

เครื่องดื่มที่ให้ดื่มประจำ.....

3. ของเล่นเด็กที่มีให้เด็กเล่นอยู่ในปัจจุบัน (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

4. ของเล่นที่มีอยู่ในข้อ 3 ใครเป็นผู้ซื้อ และซื้อจากที่ใด (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

5. สถานที่ศึกษาของเด็ก/สถานที่อบรมเลี้ยงดู

☐ โรงเรียนชื่อ..... ระดับชั้น.....

☐ สถานรับเลี้ยงเด็กชื่อ..... ระดับชั้น.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ.).....

6. บริเวณข้อ 5 มีแหล่งซื้อ—ขายของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี (โปรดระบุที่ตั้งของแหล่งซื้อ-ขายและประเภทที่มีการซื้อ-ขาย).....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ.).....

7. เด็กของท่านเคยซื้อของเล่นเด็กที่ใดบ้าง

☐ บริเวณข้อ 5 และข้อ 6

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ.).....

8. สถานที่ศึกษา/สถานที่อบรมเลี้ยงดูในข้อ 5 เคยสอนเกี่ยวกับอันตรายจากของเล่นหรือไม่

☐ เคย (โปรดระบุว่าสอนอะไรบ้างและด้วยวิธีอะไร).....

.....

☐ ไม่เคย

9. ในฐานะผู้ปกครอง ท่านทราบเกี่ยวกับพิษและอันตรายจากของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ทราบ (โปรดระบุสิ่งที่ท่านทราบ และทราบจากที่ใด).....

.....

☐ ไม่ทราบ

10. ท่านเคยให้เด็กซื้อของเล่นโดยตัวเองหรือไม่

☐ ไม่เคย

☐ เคย โปรดระบุชนิดของเล่นที่ให้ซื้อโดยตัวเด็กเอง

.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

11. เด็กเคยป่วยด้วยโรคอะไรบ้าง (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

12. เด็กเคยได้รับอันตรายจากของเล่นหรือไม่

☐ ไม่เคย

☐ เคย (โปรดระบุ).....

.....

☐ นานๆ (โปรดระบุ).....

.....

13. ถ้าเด็กเคยได้รับอันตรายจากของเล่น ท่านดูแลสุขภาพเด็กอย่างไร

☐ ปฐมพยาบาลเอง

.....

☐ ส่งสถานพยาบาล (โปรดระบุชื่อสถานพยาบาลและวิธีการส่ง).....

.....

☐ มีการเก็บบันทึกข้อมูลเฉพาะรายที่รับการรักษาที่หน่วยงานและไม่เก็บข้อมูลรายที่ส่งต่อไปยังสถานพยาบาลอื่น

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

.....

รหัสโครงการวิจัย 4/51-230

แบบสำรวจชุด 2 หน้าที่ 4 ID NO.....

14. เด็กมีอาการต่อไปนี้บ้างหรือไม่ ภายหลังการเล่นของเล่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ผื่นขึ้นที่ผิวหนัง
- ☐ ตุ่มพุพองที่ผิวหนัง
- ☐ หายใจไม่ออก
- ☐ เจ็บมือ
- ☐ เจ็บตา
- ☐ ปวดกล้ามเนื้อ
- ☐ อื่นๆ.....

15. ท่านมีวิธีเลือกของเล่นเด็กอย่างไร

- ☐ ดูฉลาก
- ☐ ซื้อตามที่คนอื่นแนะนำ
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
.....

16. ท่านทราบเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ-ขายของเล่นเด็กหรือไม่

- ☐ ไม่ทราบ
- ☐ ทราบ (โปรดระบุสิ่งที่ท่านทราบ).....
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

17. ท่านต้องการให้มีการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับพิษและอันตรายจากของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ไม่ต้องการ เพราะ.....

.....

☐ ต้องการ เพราะ.....

.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

18. ถ้าท่านต้องการให้มีการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับพิษและอันตรายจากของเล่นเด็กแก่ใครและด้วยวิธีใด

☐ ผู้ปกครอง ด้วยวิธี.....

เพราะ.....

☐ ครู/อาจารย์ ด้วยวิธี.....

เพราะ.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เพราะ.....

19. ท่านต้องการให้มีการควบคุมกำกับเกี่ยวกับของเล่นเด็กให้มีความปลอดภัยต่อสุขภาพหรือไม่

☐ ไม่ต้องการ เพราะ.....

☐ ต้องการ เพราะ.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

20. จากข้อ 17 ท่านคิดว่าใครควรเป็นผู้ควบคุมกำกับ.....

และควรควบคุมกำกับด้วยวิธีใด.....

หมายเหตุ: 1) โปรดส่งข้อมูลกลับมายัง 1) สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง นนทบุรี 11000 หรือที่ 2) nsripaung@yahoo.com
2) โปรดส่งข้อมูลภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2551

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์/ผู้กรอกข้อมูล

(.....)

ตำแหน่ง.....

สถานที่ติดต่อ.....

.....

.....

โทรสาร.....

โทรสาร.....

e-mail address.....

วันสัมภาษณ์/กรอกข้อมูล(วันที่/เดือน/ปี).....

แบบสำรวจชุด 3 หน้าที่ 1 ID NO.....

โครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัยปีงบประมาณ 2551

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

<u>แบบสำรวจข้อมูลในพื้นที่เป้าหมาย (สำหรับประชากรศึกษาที่เป็นครูประจำชั้น/ครูฝ่ายปกครอง)</u>

วันที่กรอกข้อมูล...../...../.....

โปรดเลือกข้อที่ต้องการตอบ โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าข้อความที่ต้องการเลือก (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) และเติมคำในช่องว่าง

1. ข้อมูลทั่วไป

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

สัญชาติ.....

เชื้อชาติ.....

เกิดวันที่.....เดือน.....ปี.....

อายุ.....วัน.....เดือน.....ปี.....

มีหน้าที่ ☐ ครูประจำชั้นระดับชั้นที่..... ☐ ครูผู้ดูแล/ครูฝ่ายปกครอง

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ชื่อ-ที่อยู่ของสถานศึกษา/สถานรับเลี้ยงเด็กที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน

.....

.....

.....

2. ของเล่นที่มีเล่นอยู่ในชั้นเรียนและในโรงเรียนในปัจจุบัน (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

3. ของเล่นที่มีอยู่ในข้อ 3 ใครเป็นผู้ซื้อ และซื้อจากที่ใด (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

4. บริเวณสถานศึกษา/สถานรับเลี้ยงเด็กที่ปฏิบัติงาน มีแหล่งซื้อ—ขายของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี (โปรดระบุที่ตั้งของแหล่งซื้อ-ขายและประเภทที่มีการซื้อ-ขาย).....

.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ.).....

.....

5. เด็กของท่านเคยซื้อของเล่นเด็กที่ใดบ้าง

☐ บริเวณในข้อ 4.

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ.).....

.....

6. ท่านเคยสอนเกี่ยวกับอันตรายจากของเล่นหรือไม่

☐ เคย (โปรดระบุว่าสอนอะไรบ้างและด้วยวิธีอะไร).....

.....

☐ ไม่เคย

7. ท่านทราบเกี่ยวกับพิษและอันตรายจากของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ทราบ (โปรดระบุสิ่งที่ท่านทราบ และทราบจากที่ใด).....

.....

☐ ไม่ทราบ

8. ท่านเคยให้เด็กซื้อของเล่นโดยตัวเองหรือไม่

☐ ไม่ทราบ

☐ เคย โปรดระบุชนิดของเล่นที่ให้ซื้อโดยตัวเด็กเอง .....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. เด็กในชั้นเรียนที่ท่านดูแลนั้นเคยป่วยด้วยโรคอะไรบ้าง (โปรดระบุ).....
.....
.....
.....

10. ในปี 2549-2550 เด็กที่ท่านดูแลเคยได้รับอันตรายจากของเล่นหรือไม่

☐ ไม่เคย

☐ เคย โปรดระบุจำนวนครั้ง และสาเหตุ).....
.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
.....

11. ถ้าเด็กเคยได้รับอันตรายจากของเล่น ท่านดูแลสุขภาพเด็กอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ปฐมพยาบาลเอง
.....

☐ ส่งสถานพยาบาล (โปรดระบุชื่อสถานพยาบาลและวิธีการส่ง).....
.....

☐ มีการเก็บบันทึกข้อมูล (โปรดระบุว่า เก็บด้วยวิธีอะไร โดยใคร).....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
.....
.....

12. เด็กมีอาการต่อไปนี้บ้างหรือไม่ ภายหลังการเล่นของเล่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ผื่นขึ้นที่ผิวหนัง
- ☐ ตุ่มพุพองที่ผิวหนัง
- ☐ หายใจไม่ออก
- ☐ เจ็บมือ
- ☐ เจ็บตา
- ☐ ปวดกล้ามเนื้อ
- ☐ อื่นๆ.....

13. ท่านมีวิธีเลือกของเล่นเด็กอย่างไร

- ☐ ดูฉลาก
- ☐ ซื้อตามที่คนอื่นแนะนำ
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
  .....

14. ท่านทราบเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ—ขายของเล่นเด็กหรือไม่

- ☐ ไม่ทราบ
- ☐ ทราบ (โปรดระบุ).....
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

15. ท่านต้องการให้มีการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับพิษและอันตรายจากของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ไม่ต้องการ เพราะ.....

.....

☐ ต้องการ เพราะ.....

.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

16. ถ้าท่านต้องการให้มีการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับพิษและอันตรายจากของเล่นเด็กแก่ใครและด้วยวิธีใด

☐ ผู้ปกครอง ด้วยวิธี.....

เพราะ.....

☐ ครู/อาจารย์ ด้วยวิธี.....

เพราะ.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เพราะ.....

17. ท่านต้องการให้มีการควบคุมกำกับเกี่ยวกับของเล่นเด็กให้มีความปลอดภัยต่อสุขภาพหรือไม่

☐ ไม่ต้องการ เพราะ.....

☐ ต้องการ เพราะ.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

18. ท่านทราบหรือไม่ว่ามีมาตรการความปลอดภัยและกฎหมายที่เกี่ยวกับของเล่นเด็ก

☐ ทราบ(โปรดระบุสิ่งที่ท่านทราบ).....

☐ ไม่ทราบ เพราะ.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

19. ท่านทราบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการดูแลอันตรายเกี่ยวกับของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ทราบ(โปรดระบุสิ่งที่ท่านทราบ).....

☐ ไม่ทราบ เพราะ.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

20. จากข้อ 17 ท่านคิดว่าใครควรเป็นผู้ควบคุมกำกับ.....

และควรควบคุมกำกับด้วยวิธีใด.....

หมายเหตุ: 1) โปรดส่งข้อมูลกลับมายัง 1) สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง นนทบุรี 11000 หรือที่ 2) nsripaung@yahoo.com

2) โปรดส่งข้อมูลภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2551

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์/ผู้กรอกข้อมูล

(.....)

ตำแหน่ง.....

สถานที่ติดต่อ.....

.....

.....

โทรสาร.....

โทรสาร.....

e-mail address.....

วันสัมภาษณ์/กรอกข้อมูล(วันที่/เดือน/ปี).....

โครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัยปีงบประมาณ 2551

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

<u>แบบสำรวจข้อมูลในพื้นที่เป้าหมาย (สำหรับหน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย)</u>

วันที่กรอกข้อมูล...../...../.....

โปรดเลือกข้อที่ตรงกับลักษณะงานของหน่วยงานท่าน โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าข้อความที่ต้องการเลือก (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) และเติมคำในช่องว่าง

1. หน่วยงานของท่านเป็นหน่วยงานประเภทใด

☐ หน่วยงานวิชาการภาครัฐ ☐ หน่วยงานวิชาการภาคเอกชน

☐ หน่วยงานบริการรักษาภาครัฐ ☐ หน่วยงานบริการรักษาภาคเอกชน

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานของหน่วยงานท่าน

☐ หน่วยงานวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม ☐ หน่วยงานวิชาการด้านสุขภาพ

☐ หน่วยงานวิชาการด้านกฎหมาย ☐ หน่วยงานบริการรักษา

☐ หน่วยงานป้องกันควบคุม ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ชนิดของข้อมูลที่มีเก็บบันทึกในหน่วยงานเกี่ยวกับพิษและอันตรายของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง

☐ ข้อมูลวิชาการด้านการสาธารณสุข ☐ ข้อมูลวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม

☐ ข้อมูลการรักษาพยาบาล ☐ ข้อมูลวิชาการด้านกฎหมาย

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. มีการดำเนินการเกี่ยวกับของเกี่ยวกับพิษและอันตรายของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง

☐ มีการดำเนินการในหน่วยงาน

☐ ไม่มีการดำเนินการในหน่วยงานแต่มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น โปรดระบุหน่วยงานที่ประสาน

.....

☐ ไม่มีการดำเนินการในหน่วยงาน และไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น

.....

5. การวิเคราะห์ตัวอย่างสารเคมีในผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก

☐ ไม่มีการดำเนินการใดๆ

☐ มีการเก็บตัวอย่างสารเคมีในผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กแล้วส่งไปยังหน่วยงานอื่นเพื่อวิเคราะห์ (โปรดระบุชื่อสารเคมีที่วิเคราะห์และชื่อหน่วยงานที่วิเคราะห์ให้).....

.....

☐ มีการเก็บตัวอย่างสารเคมีในผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กและวิเคราะห์เอง (โปรดระบุชื่อสารเคมีที่วิเคราะห์)

.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

6. ถ้ามี มีการบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยเด็กหรือไม่

☐ ไม่มีการให้บริการรักษาพยาบาล

☐ มีการให้บริการรักษาพยาบาล(โปรดระบุการบริการรักษาพยาบาลที่มีในหน่วยงาน)

☐ มีการส่งต่อไปยังสถานพยาบาลอื่น(โปรดระบุสถานพยาบาลที่มีการประสานงานเพื่อการส่งต่อผู้ป่วย)

.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

7. มีการเก็บบันทึกข้อมูลผู้ป่วย/พิการ/เสียชีวิต ของเด็กเนื่องจากการเล่นผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ไม่มีการเก็บบันทึกข้อมูล เนื่องจาก

.....

☐ มีการเก็บบันทึกข้อมูลและมีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบต่อเนื่องทั้งรักษาที่หน่วยงานและส่งต่อไปยังหน่วยงานอื่น

☐ มีการเก็บบันทึกข้อมูลเฉพาะรายที่รับการรักษาที่หน่วยงานและไม่เก็บข้อมูลรายที่ส่งต่อไปยังสถานพยาบาลอื่น

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

8. ถ้ามีการเก็บบันทึกข้อมูลในข้อ 7 หน่วยงานของท่านบันทึกด้วยระบบอะไร

☐ ICD 10 ☐ รง. 506 ☐ รง. 506/2 ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. มีข้อมูลใดบ้างที่ระบุอยู่ในบันทึกข้อมูลผู้ป่วย/พิการ/เสียชีวิตของเด็กเนื่องจากผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กในข้อ 7 (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ และถ้าขอข้อมูลรายละเอียดในส่วนที่มีการบันทึก)

☐ ข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ

☐ ข้อมูลชนิดของผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กที่เป็นสาเหตุให้เจ็บป่วย/พิการ/เสียชีวิต

☐ ข้อมูลสารเคมีอันตรายที่เป็นสาเหตุให้เด็กเจ็บป่วย/พิการ/เสียชีวิตที่มายังหน่วยงานท่าน

☐ ข้อมูลแหล่งที่เด็กได้ของเล่นมาเล่น (เช่น ซื้อมาเอง ยืมมาเล่น แอบนำของคนอื่นมาเล่น เป็นต้น)

☐ ข้อมูลวิธีการเล่นของเด็กที่เจ็บป่วย/พิการ/เสียชีวิตที่มายังหน่วยงานท่าน

☐ สถานที่เกิดเหตุ

☐ การปฐมพยาบาลก่อนมายังสถานพยาบาล/หน่วยงานท่าน

☐ วิธีการพาเด็กที่ได้รับอันตรายจากการเล่นผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กมายังสถานพยาบาล/หน่วยงานท่าน

☐ ข้อมูลการป้องกันตนเองจากอันตรายจากของเล่นเด็ก

☐ ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้

☐ อาชีพของบิดา/มารดา/ผู้ปกครอง

☐ สถานที่ที่เด็กศึกษา/เรียนหนังสือ/รับเลี้ยงดูแลเด็ก ในช่วงเวลาปัจจุบัน

10. ถ้ามีการเก็บข้อมูลในข้อ 7 และ/หรือ ข้อ 8 หน่วยงานท่านเก็บข้อมูลนั้นไว้ที่ใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ในแบบบันทึกการรักษาผู้ป่วยนอก (OPD card)

☐ ในแบบบันทึกการรักษาผู้ป่วยใน

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

11. ถ้ามีการเก็บข้อมูลในข้อ 7และข้อ 8 หน่วยงานท่านมีการสอบถามข้อมูลนั้นอย่างไร

☐ แพทย์ซักถามและบันทึก

☐ พยาบาลซักถามและบันทึก

☐ บุคลากรอื่นซักถามและบันทึก (โปรดระบุประเภทบุคลากร)

☐ ให้ผู้ป่วยกรอกข้อมูลเอง

☐ ให้ญาติผู้ป่วย/ผู้ปกครองกรอกข้อมูลเอง

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

12. มีการส่งต่อการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย/พิการ/เสียชีวิตของเด็กเนื่องจากการเล่นของเล่นไปยังหน่วยงานอื่นด้วยหรือไม่

☐ มี (โปรดระบุวิธีส่งต่อ และเหตุผลในการส่งต่อ).....

☐ ไม่มี (โปรดระบุเหตุผล).....

13. มีการรายงานข้อมูลข้อ 12 เข้าสู่ระบบรายงานโรคของสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข หรือไม่

☐ มี (โปรดระบุวิธีการและเหตุผลในการเลือกวิธีนั้น).....

☐ ไม่มี (โปรดระบุเหตุผล).....

14. โปรดอนุเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

14.1 ท่านคิดว่ามีแหล่งซื้อ-ขายผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กที่เป็นอันตรายต่อเด็กในพื้นที่ (ที่หน่วยงานท่านรับผิดชอบ) หรือไม่ บริเวณใดบ้าง (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

14.2 ท่านคิดว่าของเล่นเด็กชนิดใดที่เป็นปัญหาในพื้นที่ (ที่หน่วยงานท่านรับผิดชอบ)
(โปรดระบุ).....

.....

14.3 มีมาตรการความปลอดภัยและกลไกทางกฎหมายใดที่มีการใช้ในหน่วยงานของท่านในการดูแลสุขภาพเด็กเนื่องจากการเล่นของเล่น(โปรดระบุ).....

14.4 หน่วยงานของท่านมีการติดต่อประสานงานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และมาตรการความปลอดภัยและกลไกทางกฎหมายเกี่ยวกับพิษและอันตรายของของเล่นเด็กกับหน่วยงานใดบ้าง(โปรดระบุ).....

.....

.....

14.5 ข้อมูลผู้ป่วย/พิการ/เสียชีวิตของเด็กเนื่องจากการเล่นผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก (ถ้ามีข้อมูล)

.....

.....

15. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

.....

.....

หมายเหตุ: 1) โปรดส่งข้อมูลกลับมายัง 1) สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง นนทบุรี 11000 หรือที่ 2) nsripaung@yahoo.com
2) โปรดส่งข้อมูลภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2551

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์/ผู้กรอกข้อมูล

(.....)

ตำแหน่ง.....

สถานที่ติดต่อ.....

.....

.....

โทรสาร.....

โทรสาร.....

e-mail address.....

วันสัมภาษณ์/กรอกข้อมูล(วันที่/เดือน/ปี).....

แบบสำรวจชุด 5 หน้าที่ 1 ID NO.....

โครงการศึกษาวิจัยพิษและอันตรายในของเล่นเด็กและมาตรการความปลอดภัยปีงบประมาณ 2551

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

<u>แบบสำรวจข้อมูลในพื้นที่เป้าหมาย (สำหรับกลุ่มผู้ขาย)</u>

วันที่กรอกข้อมูล...../...../.....

โปรดเลือกข้อความ โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าข้อความที่ต้องการเลือก (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) และเติมคำในช่องว่าง

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลกรอกในแบบสำรวจ

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

สัญชาติ.....

เชื้อชาติ.....

เกิดวันที่.....เดือน.....ปี.....

อายุ.....วัน.....เดือน.....ปี.....

ขายของเล่นเด็กมานาน.....ปี.....เดือน.....วัน.....

ถ้าประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากขายของเล่นเด็ก โปรดระบุอาชีพอื่นดังกล่าว.....

2. ข้อมูลสุขภาพ

โรคประจำตัว.....

ยาที่รับประทานประจำ.....

3. ชนิดของของเล่นเด็กที่ขายอยู่ในปัจจุบัน (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

4. เหตุผลในการเลือกของเล่นเด็กชนิดที่ขายอยู่ในปัจจุบัน (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าคนซื้อนิยมซื้อของเล่นเด็กชนิดที่วางขายให้เด็กด้วยเหตุผลใด (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

6. ท่านทราบเกี่ยวกับพิษและอันตรายจากของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ทราบ (โปรดระบุสิ่งที่ท่านทราบ และทราบจากที่ใด).....

.....

☐ ไม่ทราบ

7. ท่านทราบมาตรการความปลอดภัยและกลไกทางกฎหมายเกี่ยวกับของเล่นเด็กหรือไม่

☐ ทราบ (โปรดระบุสิ่งที่ท่านทราบ และทราบจากที่ใด).....

☐ ไม่ทราบ

8. ท่านขายของเล่นเด็กได้ดีในช่วงใด

☐ ขายดีตลอดปี ไม่มีความแตกต่างของรายได้ในแต่ละเดือน

☐ ขายดีในช่วงเทศกาล (โปรดระบุ).....

☐ ขายดีในงานประเพณี (โปรดระบุ).....

9. ของเล่นชนิดใดที่ขายดีที่มาก 3 ลำดับแรก (โปรดระบุ)

(1).....

(2).....

(3).....

10. ท่านคิดว่าของเล่นเด็กชนิดใดน่าจะอันตรายต่อเด็กเล็ก (เด็กอนุบาล) (โปรดระบุ).....

เพราะเหตุใด (โปรดระบุ).....

11. ท่านคิดว่าของเล่นเด็กชนิดใดน่าจะอันตรายต่อเด็กโต (เด็กประถมศึกษา) (โปรดระบุ).....

เพราะเหตุใด (โปรดระบุ).....

12. เคยมีหน่วยงานภาครัฐมาแนะนำเกี่ยวกับการขายของเล่นเด็กชนิดที่ปลอดภัยหรือไม่

☐ เคยมี (โปรดระบุหน่วยงาน และปีใดที่มีการแนะนำ).....

☐ ไม่เคยมี

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

13. ท่านมีอาการต่อไปนี้บ้างหรือไม่ ในการหยิบ/จับของเล่นเด็กขาย (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ผื่นขึ้นที่ผิวหนัง

☐ ตุ่มพุพองที่ผิวหนัง

☐ หายใจไม่ออก

☐ มีแผลจากการบาดหรือแทงจากของมีคม

☐ แสบตา

☐ แสบจมูก

☐ อื่นๆ.....

14. ถ้าท่านต้องการให้มีการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับพิษและอันตรายจากของเล่นเด็กแก่ผู้ขายหรือไม่

☐ ต้องการ ด้วยวิธี.....

เพราะ.....

☐ ไม่ต้องการ

เพราะ.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เพราะ.....

15. ท่านต้องการให้มีการควบคุมกำกับเกี่ยวกับการขายของเล่นเด็กให้มีความปลอดภัยต่อสุขภาพหรือไม่

☐ ต้องการ เพราะ.....

☐ ไม่ต้องการ เพราะ.....

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

16. จากข้อ 15 ท่านคิดว่าใครควรเป็นผู้ควบคุมกำกับ.....

และควรควบคุมกำกับด้วยวิธีใด.....

หมายเหตุ: 1) โปรดส่งข้อมูลกลับมายัง 1) สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง นนทบุรี 11000 หรือที่ 2) nsripaung@yahoo.com

2) โปรดส่งข้อมูลภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2551

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์/ผู้กรอกข้อมูล

(.....)

ตำแหน่ง.....

สถานที่ติดต่อ.....

.....

.....

โทรสาร.....

โทรสาร.....

e-mail address.....

วันสัมภาษณ์/กรอกข้อมูล(วันที่/เดือน/ปี).....